**********MIXED ADC 607
S72 P7 GRATIS 020106
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20540-4830

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PERIODICALS
September 02, 2005
Vol. XCVI

PENKTADIENIS - FRIDAY, RUGSĖJO - SEPTEMBER 02, 2005

NEWSPAPER - **DO NOT DELAY** - Date Mailed 09-01-05

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Nr. 171
Kaina 50 c.

Šiame numeryje:

NKL varžybose dalyvaus 16 kamandų. Darius Songaila žais su „Chicago Bulls". Retėja mūsų sporto veteranų gretos. Kaunas žaidžia beisbolą. Artėja LF golfo žaidynės.
2 psl.

Kai nelaimė aplanko Ameriką. Kito pasirinkimo tiesiog nėra. Maskvos šnipai tebesireiškia Lietuvoje.
3 psl.

„Šatrijos" byla dar turėtų tęstis. Ar palikti Lietuvą amoralu? Įvairenybės.
4 psl.

Meninis filmas „Sadūto tūto" Balzeko lietuvių kultūros muziejuje. Kas naujo Čikagoje ir apylinkėse. „Vėjelis" dalyvaus „Draugo" rudens šventėje spalio 2 dieną.
6 psl.

Sportas

*** Pasaulio lengvosios atletikos veteranų pirmenybėse Ispanijoje 70-mečių amžiaus** grupėje planetos ieties metimo rekordą pasiekė bei aukso medalį iškovojo Birutė Kalėdienė. Pergalingas legendinės Lietuvos ieties metikės rezultatas — 28.66 m. Ankstesnis šios amžiaus grupės pasaulio rekordas — 28,20 m — nuo 1997 metų priklausė britei Joan Ogden.

*** Septynių komandų Lietuvos beisbolo pirmenybėse šalies čempionas Vilniaus** „Juodasis vikingas" kovoje dėl III-VI vietų dukart — 15:5 ir 20:0 — sutriuškino Vilniaus „Vanagus". Reguliariajame sezone „Vilniaus vikingas" buvo trečias, o „Vanagai" — šešti.

*** Estijos sostinėje vykstančiame Paul Keres atminimo šachmatininkų turnyre** partijas lygiosiomis baigė abu Lietuvos atstovai. Airidas Savickas po pustaškį pasidalijo su estu Ular Lauk bei su 2 taškais iš 4 galimų tarp 10 dalyvių yra penktas. Devintojoje pozicijoje su vienu tašku esantis Henrikas Asauskas ketvirtojo turo partiją taikiai baigė su Estijos atstovu Sergej Ziukin.

*** Tarptautinė lengvosios atletikos federacijų asociacija (IAAF)** patvirtino pasaulio moterų dešimtkovės rekordą (8,358 tšk.), kurį balandžio 14-15 dienomis daugiakovininkių varžybose JAV pasiekė Atėnų olimpinių žaidynių vicečempionė septynkovėje Austra Skujytė.

Naujausios žinios

*** Ukraina Lietuvos vežėjams papildomai suteiks 700** mokamų leidimų.

*** Apie „Katrinos" aukas lietuvius žinių nėra.**

*** Netrukus Vilniuje prasidės Žaliojo tilto remontas.**

Valiutų santykis
1 USD — 2.798 LT
1 EUR — 3.452 LT

N. Putinaitė: universitetuose — laiko vilkinimas už valstybės lėšas

Kultūros, mokslo ir ugdymo grupės prie Prezidento institucijos pareigūnė dr. Nerija Putinaitė. Tomo Černiševo (ELTA) nuotr.

Vilnius, rugpjūčio 31 d. (ELTA) — Į aukštąsias mokyklas šiandien masiškai stoja nemotyvuoti abiturientai, kuriems įgyti aukštojo mokslo diplomą — svarbiau nei tinkamai pasirinkti specialybę, ir kurių studijos dėl to tampa laiko vilkinimu už valstybės lėšas. Taip tvirtina Kultūros, mokslo ir ugdymo grupės prie Prezidento institucijos pareigūnė dr. Nerija Putinaitė.

ELTA: Kokia yra Kultūros, mokslo ir ugdymo grupės prie Prezidento institucijos įtaka Lietuvoje vykdomai mokslo ir studijų politikai? Kaip klostosi bendradarbiavimas su valstybės institucijomis, atsakingomis už studijų ir mokslo politiką?

N. PUTINAITĖ: Grupės įtaka priklauso nuo to, kokių imamės iniciatyvų, pabrėždami prezidento poziciją tam tikrais klausimais.

ELTA: Seniai kalbama apie švietimo ir mokslo sistemų reformą. Kažkas lyg ir daroma. Tačiau ar galime „reforma" vadinti tai, kas trunka jau kelioliką metų ir vis nesibaigia? Ar tai nėra tik reformos įvaizdis, kuriuo dangstoma stagnacijos ir chaoso būklė?

N. PUTINAITĖ: „Reforma" — šiandien dažnai kartojamas žodis. Tačiau tai, kas vyko iki šiol, galima vadinti nebent formaliąja reforma. Ministerijų pareigūnai ir ypač aukštųjų mokyklų rektoriai mėgsta girtis formaliais pasiekimais — pavyzdžiui, tuo, kad įvesta trijų pakopų studijų sistema su bakalauro, magistro ir daktaro laipsniais, pakeitusi sovietinę sistemą.

Tuo tarpu pagrindinės neišspręstos problemos yra susijusios su mokslo ir studijų turiniu. Kai apie reformos poreikį kalba prezidentas, jis atkreipia dėmesį būtent į esminius — turinio dalykus.

Šiandien ypač svarbu užtikrinti **Nukelta į 5 psl.**

G. W. Bush stichinę nelaimę vadina istorine

New Orleans, rugsėjo 1 d. („Reuters"/BNS) — Uragano nusiaubtame New Orleans mieste tūkstančiai nevilties apimtų žmonių valandų valandas varginančiame karštyje laukė, kol bus evakuoti, o JAV prezidentas George W. Bush sakė, kad prireiks ne vienerių metų, kol nusiaubti regionai atsigaus po vienos didžiausių stichinių nelaimių per visą Jungtinių Valstijų istoriją.

New Orleans trūksta maisto ir geriamojo vandens, o gatvėse siaučia plėšikautojai, tačiau potvynio vandenys pagaliau nustojo kilti.

Praūžus uraganui „Katrina", kuris JAV pakrantės rajonus prie Meksikos įlankos užklupo pirmadienį, valdžia rengėsi evakuoti tūkstančius New Orleans likusių gyventojų, kurių daugelis vežami į Houston stadioną „Astrodome". Evakuacijos laukiantys žmonės ne vieną valandą turėjo praleisti automobilių aikštelėse ir tuneliuose po greitkeliais.

Kai kurie žmonės buvo vežami keleiviams nepritaikytu transportu.

Manoma, kad per uraganą Louisiana ir Mississippi valstijose žuvo šimtai žmonių. Uragano vėjo greitis siekė 225 km per val., o pakrantes niokojo 9 m aukščio bangos.

Daugiau kaip 78,000 žmonių glaudžiasi laikinose prieglaudose, o dešimtys tūkstančių namų ir įstaigų yra nebeatstatomi, sakė G. W. Bush, virš nelaimės rajono praskridęs prezidento lėktuvu.

„Susiduriame su viena didžiausių stichinių nelaimių per mūsų šalies istoriją", sakė G. W. Bush, kuris anksčiau nei buvo planavęs nutraukė atostogas Texas ir grįžo į Baltuosius rūmus koordinuoti uragano padarinių likvidavimo darbų.

Jungtinių Tautų (JT) humanitarinės pagalbos koordinatorius Jan Egeland uraganą „Katrina" pavadino viena „didžiausių ir labiausiai pragaištingų stichinių nelaimių" per visą istoriją ir pasiūlė JT pagalbą.

Valstijų gubernatoriai į nelaimės rajoną nusiuntė dar 10,000 Nacionalinės gvardijos karių, ir dabar jų čia dirbs 21,000. Šis skaičius iš dalies buvo padidintas tam, kad būtų sutramdyti plėšikautojai.

New Orleans daugelio parduotuvių durys ar langai išdaužti. Toks plėšikavimo mastas džiazu ir nerūpestingu gyvenimu garsėjusiame New Orleans pasėjo baimę.

Washington, DC, bus atidengtas memorialas komunizmo aukoms

Washington, DC, rugsėjo 1 d. (BNS) — JAV sostinės Washington, DC, valdžia skyrė žemės sklypą, kuriame iškils memorialas komunizmo aukoms.

Šio sumanymo iniciatoriai — Amerikoje gyvenantys estai, latviai ir lietuviai, rašo JAV leidžiamas estų laikraštis „Vaba Eesti Son".

Naujasis maždaug metro aukščio paminklas bus nulietas iš bronzos ir užkeltas ant juodo granito postamento, ant kurio bronziniai užrašai skelbs: „To the more than one hundred million victims of communism and to those who love liberty" ir „To the freedom and independence of all the captive nations". Nuo paminklo atsivers vaizdas į Kapitolijų.

Memorialo komunizmo aukoms statyba, kuri kainuos apie 590,000 JAV dolerių, rūpinasi Jungtinis Baltijos-Amerikos Nacionalinis Komitetas (Joint Baltic American National Committee -JBANC).

Rugsėjo pirmoji — naujų mokslo metų pradžia. Lietuvoje ši šventė dar vadinama Mokslo ir žinių diena. **Nuotr.:** „naujieji" pirmokai. Tomo Černiševo (ELTA) nuotr.

Siūloma panaikinti su „Rubicon group" įmonėmis susijusius sprendimus

Vilnius, rugsėjo 1 d. (BNS) — Panaikinti ankstesnius Vilniaus savivaldybės tarybos sprendimus, numatančius paslaugų pirkimą iš bendrovių „Marela" ir „Rubicon Eventus", siūlo Tėvynės sąjungos frakcijos Vilniaus miesto savivaldybės taryboje seniūnas Kęstutis Masiulis.

Ketvirtadienį tokį sprendimo projektą įregistravęs politikas mano, kad sutaupytas lėšas būtų galima skirti švietimo, kultūros įstaigų veiklai remti ir jų pastatams remontuoti.

K. Masiulio teigimu, viešieji pirkimai iš bendrovių „Marela" ir „Rubicon Eventus" gali būti įvertinti kaip šių įmonių protekcionistinis palaikymas ir dotavimas, iškreipiantis laisvą konkurenciją šios srities rinkoje. Konservatoriaus nuomone, dėl to jie gali būti vertinami ir kaip griaunantys visuomenės pasitikėjimą savivaldybės tarybos darbu.

Buvęs vicemeras pažymi, kad Viešųjų pirkimų tarnyba prie Vyriausybės įpareigojo Vilniaus miesto savivaldybės administraciją nutraukti vandens pramogų parko paslaugų pirkimo procedūras iš bendrovės „Marela", o vykdomus pirkimus iš „Rubicon Eventus" yra sustabdęs teismas.

Anot jo, šiems numatomiems pirkimams įgyvendinti kasmet būtų išleidžiama ne vienas milijonas litų, kurių taip trūksta švietimo įstaigoms remontuoti, jau veikiančių vaikų, jaunimo organizacijų plėtrai.

Kvalifikuotų darbuotojų trūkumas tampa problema

Vilnius, rugsėjo 1 d. (BNS) — Lietuvai įstojus į Europos Sąjungą ir atsiradus galimybei lengviau susirasti darbą užsienyje, šalies įmonės pradėjo skųstis darbuotojų trūkumu. Žinovai pripažįsta, jog kvalifikuotų darbuotojų Lietuvoje tikrai pradeda trūkti ir teigia, jog šią problemą galima spręsti didinant atlyginimus.

Lietuvos mėsos perdirbimo asociacijos prezidentas Audrius Rudys sakė, kad specialistų trūkumą mėsos perdirbėjai pajuto dar iki Lietuvos narystės Europos Sąjungoje, tačiau tikina, kad ateityje žmonės turėtų grįžti.

„Daugelis mėsos perdirbėjų įsikūrę mažesniuose gyvenvietėse, todėl žmonių migracija labai jaučiasi. Vienoje įmonėje buvo toks atvejis, kai į Norvegiją išvyko visa komanda, tada įmonei teko skubiai apmokyti kitus žmones", pasakojo jis.

Jo teigimu, daugelis žmonių, padirbėję užsienyje, grįžta į Lietuvą tvarkytis buities ar šias lėšas skiria poilsiui užsienyje, todėl norėdamos susigrąžinti specialistus, bendrovės turėtų didinti algas.

„Mėsos perdirbimo įmonėse darbo sąlygos tikrai geros, daugelyje — įrengta moderni įranga, tačiau bendrovės turės didinti algas ir taip, kad žmogus nuolat jaustų pajamų augimą", sakė A. Rudys.

Lietuvos aprangos ir tekstilės įmonių asociacijos generalinis direktorius Vidmantas Vikšraitis sakė, kad lengvojoje pramonėje taip pat trūksta aukštos kvalifikacijos darbininkų ir pritarė nuomonei, kad juos pritraukti būtų galima didesniu užmokesčiu.

Ekonomikos žinovai taip pat pripažįsta, jog kvalifikuotų darbuotojų Lietuvoje pradeda trūkti.

Personalo atrankos įmonės Vilniaus konsultacijos grupės direktorė Aivitė Zavatskė sakė, kad šiuo metu darbdaviai turi įdėti nemažai pastangų, norėdami rasti gerų darbuotojų.

V. Uspaskichas atsisveikino su diplomatiniu pasu

Vilnius, rugsėjo 1 d. (BNS) — Iš valdžios postų pasitraukęs Darbo partijos pirmininkas Viktoras Uspaskichas pagaliau grąžino ir privilegijų suteikiantį diplomatinį pasą.

Įtariama, kad negaliojančiu dokumentu politikas dar suspėjo pasinaudoti. Jis šį pasą buvo pateikęs Rusijos pareigūnams, kai vyko į Maskvą tvarkyti savo verslo reikalų, rašo dienraštis „Lietuvos rytas".

Negaliojančius diplomatinius pasus Užsienio reikalų ministerijai pareigūnai privalo sugrąžinti per septynias dienas. V. Uspaskichas iš ūkio ministro posto pasitraukė birželį.

V. Uspaskichas nekomentavo, kodėl delsė skirtis su negaliojančiu dokumentu.

Neteisėtai turėtą pasą V. Uspaskichas ministerijai perdavė per Darbo partijos deleguotą užsienio reikalų viceministrą Zenoną Petrauską.

D. Mikutienė papildė Darbo partijos gretas

Vilnius, rugsėjo 1 d. (BNS) — Ilgai delsusi parlamentarė Dangutė Mikutienė pagaliau apsisprendė įstoti į Darbo partijos gretas.

Seimo Sveikatos reikalų komiteto pirmininkės D. Mikutienės prašymą priimti į partiją trečiadienį svarstė ir jam pritarė Darbo partijos prezidiumas, rašo dienraštis „Lietuvos žinios".

Nors tuometinė sociallibералė D. Mikutienė pernai rudenį susirinkus naujos kadencijos Seimui iš karto prisidėjo prie gausiausios parlamentinės Darbo partijos frakcijos, tačiau įstoti į Viktoro Uspaskicho vadovaujamą partiją ji iki šiol delsė.

Į „darbiečių" gretas ji formaliai įsilies kai Trakų rajono Darbo partijos skyrius priims atitinkamą sprendimą.

„Stojimas į partiją — labai atsakingas momentas. Ne kartą pabrėžiau, kad tai darysiu ne dėl postų. Apsisprendžiau pati, nes rengiuosi toliau dalyvauti politikoje, todėl natūralu, kad reikia turėti bendraminčių komandą", savo apsisprendimo motyvus aiškino D. Mikutienė.

Priminus, kad stoja į Darbo partiją ne pačiu geriausiu šiai politinei organizacijai metu, D. Mikutienė tikino, jog taip elgiasi tik ištikimiausieji.

Baigiantis Seimo pavasario sesijai D. Mikutienė buvo patekusi į kai kurių Seimo „darbiečių" nemalonę. Aplinkos apsaugos komiteto vadovas Antanas Bosas pasipiktino, kad D. Mikutienė nepaiso frakcijos sprendimų ir įkalbinėja kitus „darbiečius" balsuoti kitaip negu susitarta. Dalį „darbiečių" užrūstino ir tai, kad D. Mikutienė, gavusi Sveikatos apsaugos komiteto pirmininkės postą, delsė stoti į Darbo partiją.

Teisiamas rašytojas pateko į ligoninę

Vilnius, rugsėjo 1 d. (BNS) — Skandalingos knygos „Durnių laivas" byloje už šmeižtą teisiamas rašytojas Vytautas Petkevičius trečiadienį skubiai buvo paguldytas į Vilniaus universitetinę Antakalnio ligoninę.

„Man atrodo, bloga padėtis", teismui sakė jo advokatas Vytautas Sviderskis. Gynėjų duomenimis, rašytojas yra priešinfarktinės būsenos. Medikai diagnozę dar tikslina.

„Panašu, kad viskas jam yra nerviniu pagrindu. Mano manymu, padėtis po vakar dienos pablogėjo", sakė V. Sviderskis.

Į rašytojo V .Petkevičiaus bylos nagrinėjimą susirinkusiems teisėjams teko atidėti bylą iki rugsėjo pabaigos, nes be kaltinamojo dalyvavimo bylos nagrinėti neleidžia įstatymai. Gydytojai kol kas neprognozuoja, kiek truks gydymas.

Teismas šią savaitę ketino skelbti bylos medžiagą ir galbūt

Vytautas Petkevičius
Tomo Černiševo (ELTA) nuotr.

pereiti prie baigiamųjų kalbų, kurių metu dėl kaltinamojo likimo pasisakytų prokuroras, advokatai. Trečiadienį vos prasidėjus posėdžiui V. Petkevičiaus advokatas V. Sviderskis pranešė, kad jo klientas jaučiasi prastai, jo akivaizdoje vartojo vaistus ir pasiūlė teismui spręsti dėl galimybės tęsti bylos nagrinėjimą.

Pats V. Petkevičius tada teismui pripažino, kad jaučiasi prastai, smarkiai padidėjęs kraujospūdis.

Teisėjai nusprendė, kad 75 metų kaltinamasis atrodo prastai ir posėdį atidėjo kitai dienai. Teisėjai teiravosi, ar nereikėtų V. Petkevičiui iškviesti greitosios pagalbos, tačiau jį namo parvežė advokatas. Kitame teismo posėdyje, numatytame ketvirtadienį, rašytojas nepasirodė, nes išvakarėse buvo paguldytas į ligoninę.

Vilniaus miesto 1-asis apylinkės teismas jau daugiau nei metus nagrinėja V. Petkevičiaus baudžiamąją bylą, kurioje jis kaltinamas apšmeižęs Vytautą Landsbergį-Žemkalnį, savo knygoje „Durnių laivas" pavadindamas jį „Hitlerio draugu". V. Landsbergio-Žemkalnio vaikai dėl to kreipėsi į teisėsaugos pareigūnus.

SPORTO APŽVALGA

Sportas LIETUVOJE

NKL VARŽYBOSE DALYVAUS 16 KOMANDŲ

Buvusios Lietuvos krepšinio A lygos (LKAL) funkcijas perėmusios Nacionalinės krepšinio lygos (NKL) pirmojo sezono varžybose dalyvaus 16 komandų, pirmajame etape suskirstytų į dvi grupes.

Komandos atstovaus 13 šalies miestų ir rajonų.

„Mūsų pagrindinis tikslas — apimti kuo daugiau šalies regionų, kelti klubų autoritetą ir padėti atsiskleisti jauniesiems krepšinio talentams", — surengtame NKL pristatyme sostinės „Šarūno" viešbutyje sakė lygos prezidentas, Šilutės meras Arvydas Jakas.

„Ketiname daug dėmesio skirti vadybos tobulinimui, rėmėjų pritraukimui ir aktyviam bendravimui su visuomene bei žiniasklaida",— teigė A. Jakas. Jo teigimu, NKL turėtų tapti pagrindiniu nacionaliniu čempionatu, kuriame rengiama pamaina šalies rinktinei.

Siekiant klubams sudaryti palankesnes sąlygas dalyvauti varžybose, atsisakyta metinio nario mokesčio, kuris siekė 7,000 litų kiekvienai komandai.

Buvusios A lygos persikūnijimą teigiamai įvertino ir Lietuvos krepšinio federacijos (LKF) vadovai, ir šalies krepšinio žvaigždės bei treneriai.

„Labai džiaugiamės, kad lyga ketina tobulėti, keisis jos struktūra. Jos keliami uždaviniai atitinka mūsų mąstymą. Tai bus pusiau profesionalų lyga—tiltas tarp moksleivių ir profesionalų krepšinio", — sakė LKF prezidentas Vladas Garastas.

Buvusio krepšininko Šarūno Marčiuliono teigimu, jo vadovaujamos mokyklos absolventai ne kartą susidūrė su problema, kur po to žaisti, todėl stipri NKL yra sveikintinas dalykas.

Nacionalinės krepšinio lygos prez., Šilutės meras Arvydas Jakas (kairėje) ir buvęs krepšininkas Šarūnas Marčiulionis. **Tomo Černiševo (Elta)** nuotr.

Naujos lygos siekiams pritarė ir jos pristatyme dalyvavę Lietuvos jaunimo krepšinio rinktinės treneriai Ramūnas Butautas bei Rimas Kurtinaitis.

Į klausimą, ar bus siekiama konkuruoti su LKL, A. Jakas atsakė, kad tai nėra tiesioginis tikslas, tačiau „jei viskas gerai seksis, tai tik džiaugsimės".

Komentuodamas kalbas apie įvairių Lietuvos krepšinio lygų pajėgumą, V. Garastas pasiūlė kitais metais pirmųjų krepšinio rungtynių Lietuvoje 80-mečio proga surengti draugišką turnyrą tarp NKL, Lietuvos studentų krepšinio lygos, Lietuvos moksleivių krepšinio lygos ir LKL (be Kauno „Žalgirio" ir Vilniaus „Lietuvos ryto") rinktinių.

Naujasis NKL sezonas prasidės spalio 7-ąją. **ELTA**

Sportas Čikagoje

„Lituanicos" vyrai sužaidė lygiomis

Rugpjūčio 28 d. pirmame naujojo sezono „Metropolitan" pirmenybių rate „Lituanicos" futbolininkai sukovojo taikiai — 1:1 su lenkų „Polonijos" vienuolike ir savo sąskaiton įsirašė vieną tašką. Šios rungtynės, turėjusios įvykti lenkų aikštėje, buvo perkeltos į Lemonte esantį Bambridge parką, nes lietuvių futbolininkų naudojama aikštė prie PL centro šiuo metu yra tvarkoma ir ja negalima naudotis.

Pirmą kėlinį abi komandos baigė be įvarčių, o po pertraukos pirmieji pasižymėjo varžovai, kurie iš kampinio pakeltą kamuolį sugebėjo įmušti į Algio Zamalaičio saugojamus vartus. Nors progų turėjo abi komandos, bet jos nebuvo išnaudotos. Tik likus 4 minutėms iki rungtynių pabaigos, Laimonas Bytautas iš arti sugebėjo pasekmę išlyginti.

Gaila, kad lietuvių komanda neturėjo pakankamai atsarginių žaidėjų, kuriuos, reikalui esant, būtų galima panaudoti, keičiant pavargusius futbolininkus. O rezervinei komandai iš viso atsirado tik 10 žaidėjų, kurie atėjo parungtyniauti. Tad mūsų rezervas turėjo sutikti su 1:3 pralaimėjimu. Atrodo, kad vasaros metu vykusios Lietuvių futbolo lygos gausūs žaidėjai dabar jaučiasi taip nuvargę, kad net pora komandų neįstengiama sudaryti.

E. Š.

Lietuvių golfo žaidynės jau čia pat

Metinės Š. Amerikos Lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto sąjungos (ŠALFASS) golfo žaidynės įvyks jau šį savaitgalį netoli nuo Čikagos esančiame Oak Forest miestelio George Dunne National Golf aikštyne. Jos bus pravestos rugsėjo 3–4 d. Laukiama golfo entuziastų iš JAV ir Kanados įvairių vietovių. Golfininkų registracija bus rugsėjo 2 d. vakare Holiday Inn viešbutyje, Tinley Park, IL.

Taip pat artėja ir Lietuvių fondo golfo diena — varžybos jau rengiamos 11–ąjį kartą Čikagos apylinkėse. Jos ruošiamos rugsėjo 18 d. Old Oak Country Club aikštyne Homer Glen, IL. Jo vyriausias organizatorius yra Lietuvių fondo valdybos ir tarybos narys Vytas Vaitkus. Jo telefonas — 630–243–8178. Rengėjai žada gerą orą ir puikią nuotaiką, laukdami kuo daugiau žaidėjų.

E. Š.

Sportas LIETUVOJE

Beisbolo varžybas laimėjo Kauno „Lituanica"

Čikagoje lietuviai turi krepšinio ir futbolo komandas, kurios vadinasi „Lituanicos" vardu. Lietuvoje „Lituanica" yra pasivadinę Kauno beisbolo žaidėjai, kurie laimėjo paskutinį rugpjūčio savaitgalį Utenoje surengtas Beisbolo klubų interlygos varžybas. Iš viso šioje lygoje varžėsi 6 komandos, o į baigminį ketvertą, be kauniečių pateko „BK Vilnius", Bresto „Zubry" ir „Juodasis vikingas". Finale kauniečiai įveikė „Juodąjį vikingą" 16:4. Trečioje vietoje liko „BK Vilnius". Į baigminį ketvertą nepateko šeimininkai — Utenos „Vėtra" ir Baltarusijos pirmenybių laimėtoja Minsko „Semenos" komanda. **E.Š.**

MES JAIS DIDŽIUOJAMĖS

Lietuvos krepšininkai — pasaulyje šešti

Pagal šiomis dienomis paskelbtus duomenis, šiuometinė Europos čempionė, Lietuvos vyrų krepšinio rinktinė yra įrašyta šeštoje vietoje pasaulyje. Šiame sąraše pirma stovi JAV rinktinė, o po jos eina — Serbija ir Juodkalnija, Argentina, Italija ir Ispanija. Tuoj po Lietuvos rikiuojasi: Rusija, Australija, Puerto Rico ir pirmąjį dešimtuką baigia Prancūzija.

Gerokai atsilikę Lietuvos kaimynai latviai, kurie įrašyti 33–oje vietoje. Dar blogiau stovi Estija, kuri turi pasitenkinti tik 63–ąja vieta pasaulyje. O buvo laikai, kada šios trys valstybės buvo visai netoli viena nuo kitos. **E. Š.**

Darius Songaila žais Čikagoje

Didieji Čikagos dienraščiai „Sun–Times" ir „Tribune" rugpjūčio 30 d. laidoje paskelbė, jog beveik tikra, kad kitą sezoną Čikagos „Bulls" profesionalų komandoje žais žinomas Lietuvos krepšininkas Darius Songaila. Kaip žinoma, šis buvęs Lietuvos rinktinės žaidėjas iki šiolei atstovavo Sacramento „Kings" komandai.

Prieš pora savaičių Darius su savo žmona Jackie viešėjo Lietuvoje, kur aplankė artimuosius ir stebėjo Lietuvos–Rusijos krepšinio rungtynes Vilniuje. Apgailestavo, jog užsidelsęs sutarties pasirašymas Amerikoje jam neleido įsijungti į Europos krepšinio pirmenybėms besiruošiančią Lietuvos rinktinę.

Grįždamas į namus, jis buvo sustojęs Čikagoje ir žaidimą „Bulls" komandoje aptarė su jos vadovu John Paxson. „Sun–Times" cituoja Paxson žodžius, kuriuos šis pasakė po susitikimo: „Jis (Songaila) yra kietai žaidžiantis vyras, kurio geriausios dienos dar yra priekyje. Jis labai tiktų prie mūsų komandos charakterio" — kalbėjo „Bulls" vadovas.

Rašoma, kad 27–mečiui D. Songailai „Bulls" siūlo 2,2 milijonų dol. algą, nors sutartis tuo tarpu dar nebuvo pasirašyta. Tačiau, tai, kaip atrodo, tik laiko klausimas. O pats Darius Čikagoje jau apžiūrėjo gyvenamąjį būstą.

D. Songaila yra baigęs Wake Forest universitetą ir NBA 2002 m. naujokių biržoje buvo pašauktas Boston „Celtics" klubo antrame rate, tačiau jame nežaidė. Po Europoje praleistų vienerių metų, jis iki šiolei rungtyniavo „Kings" profesionalų komandoje.

D. Songaila bus pirmas lietuvis krepšininkas, bet kada žaidęs „Bulls" komandos eilėse. Čikagos lietuviai krepšinio entuziastai laukia jo įsijungimo į vietinę profesionalų komandą.

Ed. Šulaitis

Lietuvoje liks tiksli Europos vyrų krepšinio čempionų taurės kopija

Nors 2003 metais Švedijoje iškovotą Europos vyrų krepšinio čempionų taurę Lietuvos rinktinė turės grąžinti Tarptautinės krepšinio federacijos Europos padaliniui FIBA-Europa, Lietuvoje liks tiksli šios taurės kopija, pagaminta mūsų šalies juvelyrų.

Iškilminga taurės kopijos įteikimo ceremonija vyko trečiadienį Vilniaus „Siemens" arenoje prieš Lietuvos bei Latvijos rinktinių draugiškas rungtynes.

Jas stebėjo ir FIBA-Europa generalinis sekretorius Nars Zanolin, kuris į Lietuvą atvyko su specialia misija — dar kartą pagerbti 2003 metų Europos čempionę Lietuvos rinktinę.

Kai prieš dvejus metus mūsų rinktinė laimėjo Europos čempionatą, žaidėjams buvo įteikti ne tik aukso medaliai, bet ir pereinamoji čempionų taurė, kurią po dvejų metų reikia grąžinti. Tačiau neseniai FIBA-Europa patvirtino naujas taisykles, pagal kurias čempionams bus įteikiama ir tiksli šios taurės kopija, kuri liks visam laikui.

Tad Lietuvos rinktinei bus įteikta pirmoji tokia taurė, kurią pagamino Lietuvos juvelyrai, ir kuri yra tiksli Europos čempionų trofėjaus kopija.

Ši paauksuota taurė sveria apie 20 kilogramų, yra papuošta smaragdais, ametisais, agatais ir kitais brangiais akmenimis. Prie jos pagrindo pritvirtinta paauksuota plokštelė, kurioje įrašyti metai ir šalis—taurės laimėtoja.

Beje, Henriko Bykino vadovaujami juvelyrai jau pagamino ir antrąją kopiją, kuri vėliau atiteks 2005 metų Europos čempionato nugalėtojams. Jie sukurs ir trečiąjį egzempliorių, kuris bus skirtas 2007 metų pirmenybių Ispanijoje laimėtojams.

Taurės kopiją, skirtą Lietuvai, N. Zanolin įteikė 2003 metų Europos čempionų rinktinės kapitonui Sauliui Štombergui. **ELTA**

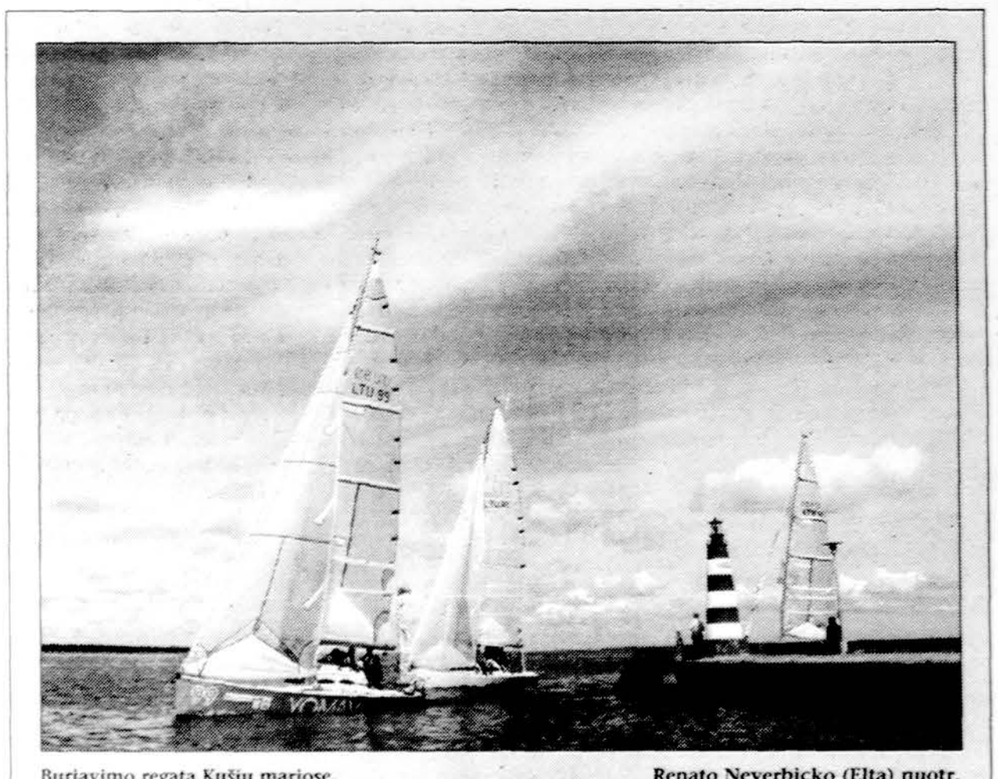

Buriavimo regata Kušių mariose. **Renato Neverbicko (Elta) nuotr.**

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.
Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: $120.00. Foreign countries $135.
Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	$120.00	$65.00	$45.00
Kanadoje ir kitur (USD)	$135.00	$70.00	$60.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	$70.00	$53.00	$35.00
Kanadoje ir kitur (USD)	$80.00	$70.00	$40.00
Užsakant į Lietuvą:			
Oro paštu	$600.00	$300.00	
Reguliariu paštu	$120.00	$66.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	$190.00	$100.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	$68.00		

Vyriausia redaktorė – **Danutė Bindokienė**
redakcija@draugas.org
Administratorius – **Vytas Paškus**
administracija@draugas.org
Moderatorius – **kun. Viktoras Rimšelis**

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas: **rastine@draugas.org**
skelbimai@draugas.org

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

JONAS V.PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
MAUNAK V. RANA, MD
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak. Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401, Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

„DRAUGO" SKELBIMŲ SKYRIUS
TEL. 773-585-9500

RETĖJA MŪSŲ SPORTO VETERANŲ EILĖS

Iškeliavo sporto veikėjas ir sporto žurnalistas Pranas Mickevičius

Vėl mūsų sportinė šeima neteko vieno nario: rugpjūčio 23 dienos ryte Wausau miestelyje, Wisconsin valstijoje, savo žemišką kelionę baigė nuoširdus sporto bičiulis Pranas Mickevičius. Jis iškeliavo amžinybėn, sulaukęs 82 metų amžiaus.

Jis anksčiau pasireiškė kaip aktyvus sportininkas, vėliau — kaip sporto organizatorius ir sportinės spaudos bendradarbis, redaktorius. Gimęs 1923 metais Kybartuose ir ten spėjęs baigti gimnaziją, jau pradėjo sportuoti. Sporto nepamiršo ir pasitraukęs į Vakarus — Vokietijon. Čia jau jis atsidavė ir organizacinei veiklai ir sporto žurnalizmui. Augsburg mieste Vokietijoje jis buvo vietinio sporto klubo „Dainava" valdyboje, o taip pat reiškėsi ir Fizinio auklėjimo ir sporto komitete, kuris tvarkė lietuvių sportinį judėjimą Vokietijoje kartu su dabartiniu Lietuvos prezidentu Valdu Adamkumi (tada Adamkavičiumi) bei kitais.

Tą veiklą jis tęsė ir 1949 m., atvykęs į JAV. Nors ir apsigyveno toliau nuo lietuviškų centrų — Milwaukee mieste, bet dažnai sugebėdavo atvykti ir į Čikagą bei kitur, kur tik vykdavo varžybos ar būdavo įvairūs susitikimai sporto klausimais. Pranas rašė „Draugo", „Naujienų" dienraščiuose, o taip pat ir „Sporto" žurnale, kai kuriuose iš jų būdamas redakciniuose kolektyvuose.

Vienu svarbiausių jo darbų buvo didžiulio veikalo „Išeivijos lietuvių sportas 1944—1984" suredagavimas (kartu su Kęstučiu Čerkeliūnu ir Sigitu Krašausku). Ši stambi knyga pasirodė 1986–siais Toronto mieste Kanadoje ir iki šiolei yra pats stambiausias lietuvių leidinys sportine tematika Šiaurės Amerikoje.

Vėliau, nors ir sirgdamas, jis nenustojo domėtis lietuvių sportu, skaitė Lietuvos sportinę spaudą ir dar paprašytas sutiko paruošti dalį medžiagos Lietuvos sporto enciklopedijai apie išeivius sportininkus bei čia veikiančias sporto organizacijas. Gaila, kad šio leidinio išleidimo jis jau nesulaukė, nes jam išleisti vis „pritrūksta" lėšų jau mažiausia penkeri metai.

Šalia sportinės veiklos jis reiškėsi ir kitose srityse. 1952—1953 metais buvo BALFo Milwaukee, WI, skyriaus pirmininku, 1952 m. vietinio lietuvių klubo vicepirmininku ir Lietuvių bendruomenės darbuotoju.

Velionio palaikai buvo sudeginti ir vėliau bus palaidoti Milwaukee miesto kapinėse šalia jo motinos bei kitų artimųjų. Mums apie šią netektį pranešė velionio žmona Regina, kuri labai apgailestauja savo vyro iškeliavimą amžinybėn. Jo liūdi ir lietuvių sportinė šeima, kuri Praną ir jo veiklą pažinojo jau daugiau negu pusšimtį metų. Visi jo pasigesime.

A. a. Pranas paliko ne vien žmoną, irgi kybartietę, Reginą, bet ir sūnus Vytautą bei Raimundą su šeima. Jiems visiems — nuoširdi užuojauta!

Edvardas Šulaitis

KITO PASIRINKIMO TIESIOG NĖRA

VYTAUTAS VISOCKAS

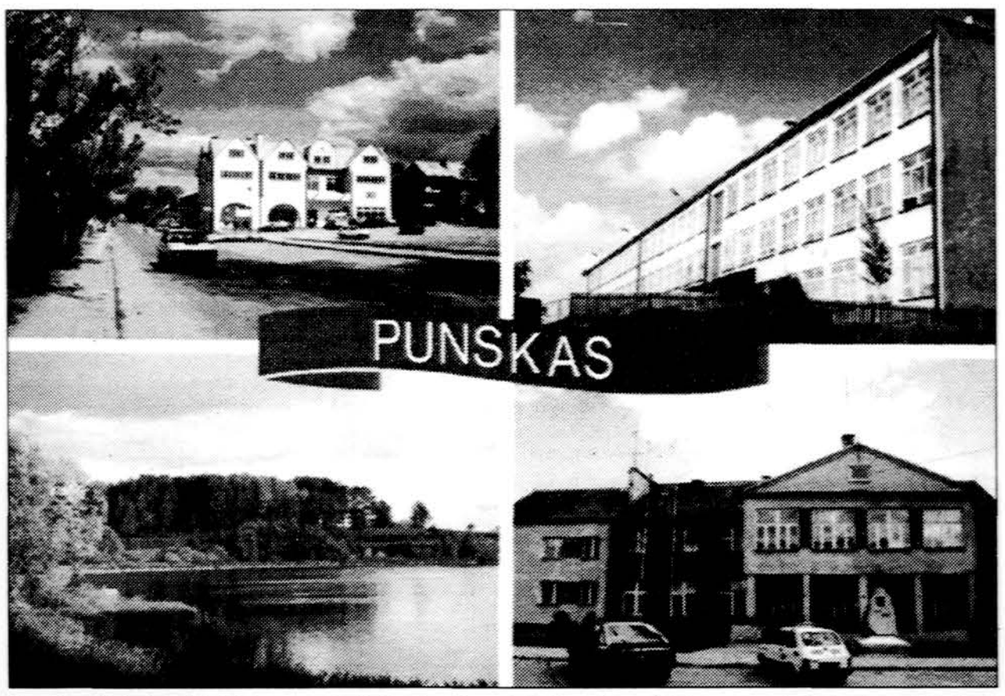

Punskas. Iš kairės (viršuje) — pagrindinė Punsko gatvė; Punsko mokykla — pagrindinė, gimnazija, Kovo 11–osios lietuvių licėjus, muzikos mokykla; apačioje: Punios ežeras; Punsko valsčiaus įstaiga.

Vasaros pabaiga... Rugpjūtis... Mėnuo, kupinas reikšmingų istorijos datų. Prieš 37-erius metus Sovietų Sąjunga su kitais Varšuvos Sutarties organizacijos sąjungininkais įsiveržė į Čekoslovakiją. Taip kruvinai baigėsi Prahos pavasaris... Lenkijos „Solidarumas" švenčia savo 25-metį. Gdansko uoste užgimusio judėjimo idėjos išplito ne tik Lenkijoje, „Solidarumas" tapo komunizmo duobkasiu Vidurio ir Rytų Europoje, gaivinantį jų poveikį pajutome ir mes. Prieš 12 metų, rugpjūčio 31–ąją, iš Lietuvos buvo išvesta okupacinė kariuomenė. Išleisti du nauji šiai temai skirti leidiniai: „Rusijos kariuomenės išvedimas 1990—1993" ir dokumentų rinkinys „Rusijos kariuomenės išvedimas dokumentuose".

Kasmet vis nutolstame nuo Baltijos kelio, įspūdingosios Juodojo kaspino dienos, kai akimirkai buvome susikibę rankomis nuo Gedimino pilies Vilniuje per Laisvės paminklą Rygoje iki Hermano bokšto Taline. Šitaip įspūdingai prieš šešiolika metų išdrįsome pasakyti penkiasdešimt metų slėptą ir draustą tiesą apie visų mūsų nelaimių ir kančių priežastį — 1939 metų rugpjūčio 23 dienos Sovietų Sąjungos ir Vokietijos nepuolimo sutartį bei slaptuosius protokolus. Čia tiems, kurie tą gražų rugpjūčio 23-osios vakarą Baltijos kelyje sėdėjo ant tėčių ir mamų pečių, nors ir jie jau turėtų gerai žinoti, ką reiškia tie juodi, kruvini protokolai. Turėtų...

„Žvelgiu pro langą. Rytas. Kiemsargis oriai ant peties neša valstybės vėliavas ir vieną po kitos įstato į stovus prie namų. Vėliavos su juodu kaspinu tyliai plevena rytmečio vėjyje. Rugpjūčio 23-ioji. Kiemsargis vykdo įsakymą. Ar mąsto, kaip pilietis, apie paminėjimą?..", — nupiešęs idilišką vaizdelį, klausia Liberalų ir centro sąjungos narys Regimantas Čiupaila.

Tą dieną važiavau Baltijos keliu iki Ukmergės, buvau Ukmergėje, Balninkuose, bet Juodojo kaspino dienos pėdsakų beveik nepastebėjau. Viena kita „vykdant įsakymą" rytmečio vėjyje plevenusi vėliava bylojo, kad Baltijos kelio dvasia jau mirusi, kad Lietuva jau beveik išėjusi iš Lietuvos. Apie tą išėjimą prabilo Seimo narys, Tėvynės sąjungos pirmininkas Andrius Kubilius. „Paradoksas — lietuvybės dvasia Punske juntama gerokai stipriau nei kokiame nors panašaus dydžio Lietuvos miestelyje... Sovietmetis iš geografinio ir administracinio vieneto — Lietuvos išvalė, išvarė tai, kas sudaro žodžio 'Lietuva' dvasinį turinį. Todėl taip sunkiai ir atgimstame. Nes per penkiasdešimt okupacijos metų Lietuva išėjo iš Lietuvos. Žinoma, ne pati išėjo, buvo išvaryta, bet šiandien galime tik su nostalgija kalbėti apie tą 'išėjusią Lietuvą', kurios dvasia taip smagu pakvėpuoti Punske".

Sovietmečiu dėl visų bėdų buvo kaltas daug jėgų ir daug aukų pareikalavęs „karštasis" karas, paskui — šaltasis. Dabar kaltas sovietmetis. Jis, žinoma, kaltas, labai kaltas, tačiau vien tuo jau nepaaiškinsi, kodėl Lietuva išėjo iš Lietuvos. Ir 1988–aisiais, ir 1989–aisiais, ir 1990–aisiais Lietuvoje Lietuvos buvo daug, labai daug.

Nejaugi Lietuvos dvasia gali gyventi tik ten, iš kur, kaip sako A. Kubilius, administracinė Lietuva negrįžtamai išėjusi, pavyzdžiui, Punske? Tai gal administracinę Lietuvą išvarykime iš pietryčių Lietuvos — ir jausimės kaip Punske? Tikiu, kad Lietuvos dvasia dar gyva ir kai kuriose Čikagos salelėse, kur leidžiamas šis laikraštis. Gal net Karaliaučiuje, Gervėčiuose?.. O štai Lietuvoje vėl klestėte klesti sovietmečio dvasia. Ne be kaltės tų, kuriais mes taip šventai tikėjome, į kurių rankas buvome atidavę Lietuvos vairą. Labai greitai jie pasirodė esą silpnučiai, nevieningi, jiems trūko ir geros valios, ir išmanymo... Ne be kaltės šviesuomenės, inteligentijos, kuri, ryškiai sušvitusi Sąjūdžio metais, ėmėsi tylios rezistencijos vaidmens.. „Demokratijos, teisinės valstybės, žiniasklaidos laisvės principus pirmieji nusitvėrė ir išmoko jais meistriškai naudotis tie, kurie šiuos principus trypė daugybę dešimtmečių ir pasiruošę jais pasinaudoti tam, kad sunaikintų dar kartą", — rašo Vytautas Radžvilas. Filosofas tokiomis sąlygomis vis dar tebetrunkantį valstybės gyvavimą vadina šiokiu tokiu stebuklu. „Kebliausias ir sunkiausiai atsakomas šiandienos klausimas — ką daryti, kad demokratiją ir žmogaus teises saugantys įstatymai neveiktų tik kaip savotiška valstybės ir tos pačios demokratijos savižudybės instrukcija", — mano jis.

O gal ne viskas taip blogai, kaip gali pasirodyti prisiminus tuos spindinčius laikus, kai vėliavas kėlėme be prievartos, rizikuodami įkliūti? Gal ir mūsų pačių išsirinkta netikusi valdžia ir visos be išimties partijos nėra tokios beviltiškos, kaip teigia „Kitas pasirinkimas" ir jo vadas Vytautas Radžvilas. Jos iš tiesų ir šiokios, ir tokios, tačiau nei „Kitas pasirinkimas", nei kas nors kitas negali padaryti taip, kad jos be pėdsakų prasmegtų. Gal geriau jas spausti, barti, tobulinti, keisti, stiprinti, jeigu reikia — demaskuoti? Nes aukščiau bambos juk neiššoksi, nes kito pasirinkimo tiesiog nėra.

Štai, prisiminus Molotov-Ribbentrop pakto dar nelikviduotus padarinius, apie okupacijos žalos atlyginimą vis garsiau prabyla net tie, kurie tokių kalbų nenorėjo nė girdėti. Tai tik vienas iš barų, reikalingų nuolatinio visuomenės dėmesio. Ir spausti mums reikia ne tiek Rusiją, kiek savo valdžią, kad ji padarytų viską, kas įmanoma: teisingumas anksčiau ar vėliau privalo triumfuoti. Malonu, jog dėl okupacijos žalos atlyginimo į kompromisus nesileidžia Amerikos lietuviai. Ne be jų įtakos JAV Kongresas paragino Rusijos vyriausybę aiškiai ir nedviprasmiškai pripažinti ir pasmerkti neteisėtai Sovietų Sąjungos 1940—1991 metais įvykdytą Baltijos valstybių —Estijos, Latvijos ir Lietuvos — okupaciją ir aneksiją.

Pagyrimo nusipelno naujoji Liustracijos komisija, vadovaujama Dalios Kuodytės. Per penkis mėnesius ji jau yra išnagrinėjusi daugiau kaip 50 bylų, 25 asmenys pripažinti sąmoningai bendradarbiavę su KGB. Senoji Liustracijos komisija beveik penkerius metus nusikalstamai nieko nedirbo...

Reikia dirbti — kito pasirinkimo tiesiog nėra.

JID: ŠNIPINĖJIMAS PATVIRTINA MASKVOS INTERESUS LIETUVOJE

Lietuvoje veikia keturios atskiros Rusijos žvalgybos tarnybos: užsienio žvalgybos tarnyba (SVR), karinė žvalgyba (GRU), Rusijos kontržvalgyba (FSB) ir ryšių stebėjimo tarnyba (FAPSI), tokią Lietuvos žvalgybos nuomonę birželio 1 d. paskelbė britų informacijos tarnyba „Jane's Information Group" savo leidinyje „Jane's Intelligence Digest" (JID). Lietuviai susirūpinę, kad Rusijos specialiosios tarnybos galbūt verbuoja Lietuvos jaunimą.

Pažymima, jog būtent tą jaunimą, kuris negalėjo būti susijęs su buvusia sovietine KGB, kai senesnių šiai tarnybai dirbusių ir turėjusių ryšių žmonių Lietuvoje tebėra nemažai.

Rusijos šnipų veikla buvo paviešinta 2004 metų vasarį, kai Lietuva išsiuntė iš šalies tris rusų diplomatus, apkaltintus šnipinėjimu. Teigta, jog šie trys asmenys mėginę gauti slaptos su NATO ir Europos Sąjunga susijusios informacijos.

Analizuodamas Maskvos tikslus Lietuvoje, JID primena buvusio Lietuvos prezidento Rolando Pakso apkaltos procesą, vykusį 2003—2004 metais. Lietuvos parlamentas, informuotas, jog Rusijos verslininkas Jurij Borisov šantažuoja tuometinį prezidentą, 2004 metų balandį nušalino R. Paksą iš prezidento pareigų.

Lietuvai atgavus Nepriklausomybę, J. Borisov tapo Lietuvos piliečiu, bet šią pilietybę jis prarado, kai Rusijos prezidentas Vladimir Putin specialiu įsaku suteikė jam Rusijos pilietybę.

Tyrimas parodė, kaip R. Paksas būtų privalėjęs padėti J. Borisov verslui. Tačiau svarbiausia, anot britų leidinio, prezidento kaltė išryškėjo iš telefoninio pokalbio įrašo, kuriame J. Borisov grasino atskleisti prezidento ryšius su „priešiška informacijos tarnyba". JID žvalgybos šaltiniai Vilniuje teigė, jog J. Borisov taip vadino Rusijos užsienio žvalgybos tarnybą SVR (Služba vnešnej razvedki), kuri aktyviai veikė visose trijose Baltijos valstybėse.

Tais metais vykusi R. Pakso apkalta ir po to (2004 m. lapkričio 22 d.) sekęs J. Borisov nuteisimas dėl grasinimų R. Paksui buvo didžiausi politiniai skandalai, atspindėję Rusijos poveikį Lietuvai. Tačiau dabar aiškėja vis daugiau faktų, kaip manevruodamas Kremlius neatsisako stiprinti savo įtaką Lietuvoje, nuo 2004 metų gegužės 1 d. esančioje Europos Sąjungos nare, rašo JID.

Maskvai ypač rūpi plėtoti ekonominį bendradarbiavimą su Vilniumi; praėjusią savaitę pasirašyta sutartis dėl vadinamojo 2K projekto, kuriuo nustatomos sąlygos krovinių tranzitui į Klaipėdą ir Kaliningradą. Pagal ją kroviniai konteineriais iš abiejų uostų (Klaipėdos ir Kaliningrado) keliaus į Maskvą, o iš ten galės pasiekti ir Vladivostoką, pažymi JID.

Rusams taip pat kelia susirūpinimą Vilniaus planai padidinti krovinių tranzito sausumos keliais tarifus; šiuo klausimu siekiama aktyviai derėtis, pabrėžia JID.

JID, vertindamas Rusijos interesus visose trijose Baltijos šalyse, atkreipė dėmesį į tai, kad Vilnius neturi Maskvai svarbios problemos, būdingos Latvijai ir Estijai — tai rusakalbių pilietybės ir teisių klausimai. Latvijoje gyvena apie 460,000 rusakalbių, Estijoje — daugiau kaip 160,000. Pasak Rusijos užsienio reikalų ministro Sergej Lavrov, „pastebimos pažangos" sprendžiant rusakalbių problemą šiose šalyse nėra.

JID užsimena ir apie Baltijos šalių ir Rusijos skirtingą požiūrį į Antrojo pasaulinio karo pabaigą. Sovietų kariuomenę Maskva vadina Rytų Europos išvaduotoja nuo nacizmo, o Baltijos šalys tvirtina, kad joms ši kariuomenė atnešė naują, pusę šimtmečio trukusią okupaciją. Šis požiūrių skirtumas ypač išryškėjo minint 60–ąsias Antrojo pasaulinio karo metines Maskvoje.

„Baltijos kelias",
2005 m. Nr. 11

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Kai nelaimė aplanko Ameriką

Praėjus kelioms dienoms po uragano „Katrinos" siautėjimo, tik dabar pradeda paaiškėti tikrasis nelaimės vaizdas. Tvirtinama, kad dar tokio sunaikinimo ši šalis nebuvo patyrusi, išskyrus gal San Francisco žemės drebėjimą (1906 m.) ir po to miestą kone visiškai sunaikinusį gaisrą; išskyrus gal 2001 m. rugsėjo 11-osios tragediją New York centre ir Washington Pentagone; išskyrus gal ir didįjį Čikagos gaisrą... Golfo įlanką ir Mississippi upės deltą supančių valstijų sunaikinimas lyginamas su praėjusių Kalėdų laikotarpiu išsiliejusia cunami banga, tačiau „Katrinos" padaryti nuostoliai, be abejo, ir tą tragediją gerokai pralenkia.

Tačiau šiandien, kone savaitei praėjus po uragano siautulio, matome vieną, labai ryškų skirtumą tarp stichinių gamtos ar žmonių sukeltų nelaimių bet kuriame pasaulio krašte ir tai, kas pirmadienį įvyko Mississipi, Louisiana, Alabama bei kitose pietinėse valstijose. Dėl to skirtumo mums ir skaudu, ir baugu...

Kai bet kur mūsų planetoje įvyksta nelaimė — žemės drebėjimas, gaisras, potvyniai, siaučia badas, Amerika pirmoji siunčia pagalbą. Į nelaimės vietą bematant išskuba organizuota ir neorganizuota parama: medicinos reikmenys, vanduo, maistas, žmonės, galintys padėti ne tik tuoj pat nuo nelaimės nukentėjusiems, bet ir vėliau, kai praeis pirmasis siaubas, netekties skausmas ir reikės atstatyti sugriautą gyvenimą.

Štai jau kelios dienos praėjo po uragano siautulio. Kasdien matome vis šiurpesnius vaizdus iš audros paliestų vietų, ypač didžiojo, svarbaus prekybos ir pramonės centro — New Orleans, kurio apie 80 proc. šiandien po vandeniu. Gyventojai palikti be elektros, maisto, vandens, susisiekimo priemonių, pastogės ir kitų būtinų kasdieninių reikmenų. Kai kurie, išnaudodami visišką suirutę, virto gruobuonimis: plėšia ir vagia, ką tik nutveria — iš parduotuvių, privačių namų, įstaigų. Ir ne vien maistą — kas būtų galbūt pateisinama, bet net tokius daiktus, kurie jiems tikrai nereikalingi. Tiek policija, tiek iškviesti nacionalinės gvardijos kariai į tuos visuotinio chaoso reiškinius žiūri, bejėgiškai nuleidę rankas. Tai kas, jeigu plėšikus areštuos? Kur juos patalpins, kad kalėjimai sugriauti, o buvę kaliniai, suvaryti ant pusiau audros sudaužyto tilto, laukia, kas bus toliau. Šaudyti į plėšikus dar nesiryžtama. Reikia tikėtis, kad tai niekuomet neatsitiks...

Satelitinės televizijos ir kitų susižinojimo priemonių pagalba nelaimės vaizdai nedelsiant paskleidžiami po visą planetą. Pasiteisinti, kad kažkas apie tai nežino, negirdėjo, būtų atviras melas. Tai kur gi pagaliau visi „kaimynai" — draugai ir net nedraugai, kuriuos, nepaisant pažiūrų ar politinių įsitikinimų skirtumo, Amerika ne kartą šelpė, padėjo, rėmė? Kodėl šiandien nieko negirdime apie užsienio pagalbą?

Galbūt, atsižvelgiant į Amerikos išteklius, be tos medžiaginės paramos būtų galima apsieiti, bet pats faktas, kad kažkas rūpinasi, užjaučia, ištiesia ranką nelaimės metu, parodo, kas yra tikrieji tavo draugai. Pagal užsienio atsiliepimo stoką, galima susidaryti nuomonę, kad Amerika pasaulyje draugų neturi. Net kaimyninė Kanada dar neatsiliepė...

Visoje šalyje mobilizuojama pagalba nukentėjusiems. Ar ji ilgainiui pasieks ne tik New Orleans, Biloxi bei kurį kitą didelį miestą, ar jos sulauks provincija, kur daugiausia gyvena neturtingieji — nei jie turi apdraudą, nei susisiekimo priemones, tad negali iš savo sugriautų lūšnelių išvykti į saugesnę vietą. Palikti likimo valiai, jie turi susidoroti ne tik su alkiu, troškuliu, karšta oro temperatūra ir savo namų griuvėsiais, bet dar ir su gyvatėmis, aligatoriais bei kitais nepageidaujamais gyvūnais, kuriuos audra taip pat išjudino iš savo „namų". Nėra abejonės, kad „Katrinos" apsilankymo pėdsakai ilgai neišnyks. Jos pėdsakus jau pradėjo pajusti, o ateityje dar labiau pajus, ir visa Amerika.

LIEPOJOS MIESTAS LAIKO TĖKMĖJE

DR. NICHOLAS I. GEMELL

Nr. 9

1950 metais ties Liepojos virš jūros buvo sovietų naikintuvų nušautas amerikiečių žvalgybinis lėktuvas. Sovietai nedarė pastangų pagelbėti tiems lakūnams ar surasti jų lavonus. Kranto ruožai buvo sovietų stipriai saugomi, gyventojų judėjimas suvaržytas. Liepojos gyventojams nebuvo leista būti paplūdimy po saulėlydžio.

1951 metais Baltijos sovietų laivynas perėmė ir Liepojos prekybos uostą. Visas miestas buvo paskelbtas uždara kariška sritimi, prieinama tiktai su specialiais leidimais, kuriuos buvo labai sunku gauti. Liepoja virto viena svarbiausia Sovietų Sąjungos karine sritimi Baltijos jūros pakrašty. Ten buvo statomi specialūs įrengimai povandeniniams laivams, įrengtos stiprios radaro stotys, buvo išdėstytos raketų baterijos, nukreiptos prieš Skandinaviją. Tuo pat laiku prasidėjo didelė kariškių ir jų šeimų imigracija iš kitų sovietų respublikų ir jau 1960 metais latviai sudarė visai mažą dalį Liepojos gyventojų.

1970—1975 metais Liepojos miestu ir apylinke pradėjo ypatingai domėtis sovietų karinių pajėgų pensininkai. Sovietijoje niekas nevyko atsitiktinai — viskas buvo planuota. Turbūt sovietai tokiu būdu planavo sustiprinti rusiškąjį elementą jiems strategiškai svarbiuose Kuršo pakrantės ruožuose. Tūkstančiai sovietų kariškių pensininkų šeimų pradėjo keltis į Liepoją, ir tokiu būdu latvių gyventojų skaičius vėl proporcingai sumažėjo. Pensininkams buvo pastatyti ištisi naujų namų kvartalai, įrengtos krautuvės ir t.t. Paskutiniais sovietmečio metais Liepojoje latvių buvo vos 15 proc. visų gyventojų, bet gyventojų skaičius vėl pasiekė 100,000.

Atstačius Latvijos nepriklausomybę sovietų karinės jėgos visiškai pasitraukė tik po 3 metų. Ypač liūdname stovy buvo paliktas karo uostas — su vienu senu, visiškai surūdijusiu povandeniniu laivu.

Pagal išgales, Latvijos vyriausybė bando miestui padėti. Rusija šiek tiek naudojasi uostu, kas yra svarbu miesto ekonomikai. Dauguma rusų gyventojų — ypač senesnės kartos žmonės, labai abejingi Latvijos valstybei. Jie nuolat skundžiasi, kad yra skriaudžiami valdžios, neturi lygių teisių ir atsisako mokytis latvių kalbos. Aišku, dabartinėje Liepojoje, kaip Rygoje, jie gali lengvai išsiversti su rusų kalba. Įdomu pastebėti, kad ir po Sovietų Sąjungos subyrėjimo didžioji jų dauguma nutarė pasilikti Liepojoje. Jų dauguma, ypač pensininkai, išlaikomi Rusijos valstybės iždo. Šiek tiek kitaip su jaunąja karta, ypač tais, kurie ten gimę; jie jau mokosi latvių kalbos, daugiau integruojasi valstybės gyvenime. Yra gana daug mišrių rusų–latvių šeimų, kurių vaikai kai kada jau latviai. Čia irgi yra problema, nes grynai latviškos šeimos nepasižymi dideliu vaikų prieaugliu — daug latvių emigruoja į kitus kraštus — jų skaičius pačioje Latvijoje vis mažėja.

Vyriausybė bando surasti rinką pramonei kas, išskyrus Rusiją, labai sunku. Jie labai nori, kad Rusija daugiau naudotų Liepojos uostą. Vis tik rusų naftos eksportas eina per Ventspilį, kaip sovietų laikais. Latvijos vyriausybė irgi nori paskatinti vasaros turistų judėjimą, bet kol kas gerų viešbučių ten nėra. Neseniai buvo gandų, kad grupė vokiečių, kurie buvo kilę iš Liepojos, rengėsi statyti prie jūros didelį modernų viešbučių kompleksą, bet iš to, rodos, nieko neišėjo. Kai kurie Amerikos latviai buvo pradėję pasikalbėjimus su švedais buvusiame Liepojos karo uoste — dabar vėl tuščias — įrengti ten kažkokį pajūrio „disneyland", bet ir čia nieko daugiau negirdėjau. Tas pramogų parkas būtų skirtas turistams iš Švedijos.

Kelto tipo laivai keliauja tarp Liepojos ir kai kurių Vokietijos bei Švedijos uostų. Keleiviniai laivai, kurių dabar apstu Baltijos jūroje, ypač vasaros metu, kol kas Liepojos neaplanko.

Vasaros metu Liepojos paplūdimyje, kuris toks pat gražus ir platus kaip ir anksčiau, ir taipogi artimose kopose daug žmonių, bet labai mažai jų matomi jūroje. Pagal vietinius gyventojus, sovietai netoli Liepojos paskandino daug senos surūdijusios amunicijos, tarp jų nuodingų dujų artilerijos sviedinių. Ligšiol nepavyko patikrinti, ar visa tai atitinka tikrenybei, bet ten kaip bebūtų, vietinių gyventojų dauguma vengia jūroje plaukioti ir maudytis.

Žydų Liepojoje visiškai nėra. Tie, kuriems pavyko pergyventi nacius, ten nebegrįžo. Jeruzalės holokausto muziejuje Liepojos žydams pastatytas paminklas.

Lietuvių dabartinėje Liepojoje tik mažas skaičius. Yra keletas mišrių lietuvių–rusų bei lietuvių–latvių šeimų.

Šiandieninė Liepoja, su arti 100,000 gyventojų, iš esmės — rusiškas miestas ir tokiu turbūt pasiliks dar ilgoką laiką.

Pabaiga

„ŠATRIJOS" BYLA DAR TURĖTŲ TĘSTIS

Neseniai grupė įvairių Seimo frakcijų narių paragino žemės ūkio ministrę Kazimirą Danutę Prunskienę imtis žingsnių, kad būtų išplatinta ir paskelbta Ypatingojo archyvo bei teismų bylos dėl jos galimo bendradarbiavimo su KGB medžiaga. „Vadinamoji 'Šatrijos' byla tebėra įvairių gandų visuomenėje šaltinis ir tik absoliutus viešumas gali padėti pakeisti susiklosčiusią padėtį", — teigta atvirame parlamentarų laiške.

Aukščiausiojo teismo (AT) Civilinių bylų kolegija 1992 m. rugsėjo 14 d. savo sprendimu patvirtino faktą, kad K. D. Prunskienė „sąmoningai bendradarbiavo su KGB". Tačiau 2003 m. gegužės 15 d. Vilniaus apygardos teismas (VAT) uždarame posėdyje nusprendė panaikinti AT sprendimą ir atmetė faktą, kad K. D. Prunskienė bendradarbiavo su KGB.

Nors VAT nagrinėtos bylos medžiaga yra nevieša, ši kontroversiška byla šiuo metu jau keliauja iš rankų į rankas. Apie jos peripetijas kalbėjomės su Nepriklausomybės Akto signataru, Atkuriamojo Seimo laikinosios tyrimo komisijos KGB veiklai ištirti pirmininko pavaduotoju, advokatu **Kazimieru Motieka**.

— VAT sprendimas, be jokios abejonės, įstatymų nustatyta tvarka gali būti skundžiamas, kaip ir visi kiti pirmos instancijos teismų priimti sprendimai, Apeliaciniam, o vėliau Aukščiausiajam Teismui. Kiek man žinoma, ketinta tai daryti. Kadangi ši byla VAT buvo išnagrinėta nedalyvaujant buvusios Seimo komisijos, Generalinės prokuratūros atstovams, tad neliko kam to sprendimo apskųsti. Bylą nagrinėjo dalyvaujant tik vienai šaliai. Kaip paaiškinti tokį savitą teisingumo vykdymą?

— Teismas kvietė dalyvauti Seimo atstovą, tačiau jis dalyvauti atsisakė. Tad buvo kalbama tik su viena suinteresuota puse. VAT lyg ir pats užėmė kitos pusės poziciją. Nagrinėjant šią bylą neliko jokio rungtyniavimo principo, kai jis yra būtinas. VAT į tai užmerkė akis, o taip tikrai neturėjo būti.

— Nors VAT sprendimas formaliai yra neviešas, tam tikri niuansai tampa vis daugiau žinomi visuomenei. Bylos slaptumas daugiausia susijęs su tuo, kad joje liudijo buvę KGB darbuotojai, visokeriopai teisinę K. D. Prunskienę. Ar toks slaptumas, turint galvoje jau ne vienerius metus besitęsiančias aistras dėl „Šatrijos", yra pateisinamas? Nors buvote vienos suinteresuotų pusių atstovas, net Jums neleista susipažinti su teismo sprendimu.

— Tas slaptumas man atrodo labai dirbtinis. Tokį slaptumą būčiau supratęs 1992 metais, tačiau tada ši byla buvo nagrinėjama viešame posėdyje. Su visa bylos medžiaga galėjo susipažinti ir pati K. D. Prunskienė. Ji net priežiūros tvarka nuosprendį galėjo apskųsti AT pirmininkui, tačiau tokia teise nepasinaudojo.

Dėl naujai atsiradusių aplinkybių ji kreipėsi į kitą teismą po dešimties metų. Kokios gi tos „naujos aplinkybės"? Kol posėdžiai buvo vieši, aš juose dalyvavau ir supratau, kad K. D. Prunskienės pareiškimas paremtas tuo, kad esą jos pasižadėjimas dėl bendradarbiavimo su KGB yra falsifikuotas. Tačiau šis klausimas jau išspręstas 1992–aisiais, nes tuo metu padaryta ne viena, o kelios ekspertizės: rašysenos, popieriaus, rašalo ir pan. Nebuvo jokios kalbos apie galimus falsifikavimus.

— Viena papildomų ir esminių aplinkybių buvo ir ta, kad raštas, kuris įvardijamas kaip pasižadėjimas bendradarbiauti su KGB, niekada nebuvo kokių nors įstaigų žinioje, o buvo gautas iš fizinių asmenų. Ar Laikinoji komisija nebuvo oficiali institucija? Ir kur tas raštas laikomas dabar?

— Žinau, kad šis dokumentas saugomas valstybinės institucijos. Keista, kad iki šiol kalbama, esą jis atsiradęs vos ne iš kažkokio pogrindžio. Jis buvo Atkuriamojo Seimo laikinosios komisijos žinioje. Jį, kaip ir kitus dokumentus, gavome iš KGB archyvų.

K. D. Prunskienė VAT jau ginčijo savo parašo autentiškumą, nors 1992 metais to nedarė. Tada ji kalbėjo, kad parašas esąs jos, tačiau buvo pasirašiusi keliuose tuščiuose popieriaus lapuose, o jie vėliau sufalsifikuoti. Ekspertų išvada buvo kita: ir tekstas, ir parašas buvo pačios K. D. Prunskienės.

Suprantu, kad jei turėtume tik šį vieną dokumentą, galėtume svarstyti įvairias versijas. Tačiau AT buvo pateikta kitų dokumentų (registravimo numeriai, asmens ir darbo bylos ir t.t.), kurie patvirtino bendradarbiavimo faktą, tad AT sprendimas buvo pagrįstas, teisėtas ir be jokių naujų aplinkybių ar trūkumų. Kodėl byla buvo persvarstyta, bent jau aš, nežinau.

— Tai patvirtina ir Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos centro darbuotojai teigdami, kad jei net ir nebūtų K. D. Prunskienės pasižadėjimo ar asmens kortelės, tai pakaktų kitų bendradarbiavimo įrodymų.

— Būtent. Man susidaro įspūdis, kad dabartiniai Liustracijos komisijos atskleisti bendradarbiavimo su KGB faktai paremti kur kas mažesniais įrodymais negu K. D. Prunskienės atveju.

— 1992 metais buvote politinių įvykių sūkuryje. Kaip komentuotumėte K. D. Prunskienės nevienkartinius pareiškimus, kad anuo metu „sutapo KGB struktūrų ir AT vadovybės interesai"?

— Mes tokių dalykų tuo metu nejutome. Tai pačios K. D. Prunskienės reikalas. Kyla tik vienas klausimas: ji galėjo bendradarbiauti, bet nepadaryti nusikaltimo. Apie minėtas AT komisijos sąsajas su struktūromis, su kuriomis bendradarbiavo pati K. D. Prunskienė, kalbėti reikėtų su ja pačia. Bandymai kitus sieti su sovietų saugumu yra tik noras paneigti tai, ką nustatė AT 1992 metais.

— Kaip vertinate lingvistinius VAT išvedžiojimus dėl termino „bendradarbiauti", kuris remiantis „Dabartinės lietuvių kalbos žodynu: išaiškinamas tik kaip neva išteisinanti sąvoka, reiškianti „bendrai su kitais dirbti"? Nors vadinamasis agentų įstatymas bendradarbiavimą apibrėžia kaip bet kokį užduočių vykdymą.

— Keista, kai žodynas savitai interpretuojamas. Kaip galima bendradarbiauti be kontakto, be bendrų interesų, jų vykdymo. Jei teisėjams neužtenka žodyno, tai K. D. Prunskienės pasižadėjime aiškiai parašyta: „sutinku padėti Valstybinio saugumo organams spręsti kai kuriuos juos dominančius klausimus". Tegu visi pasiskaito tai, kas jos pačios ranka parašyta, ir bus aišku, kas yra „bendradarbiavimas". Arba pateikia kitokį šios sąvokos išaiškinimą.

— Ši byla jau ne pirmi metai komentuojama labai prieštaringai. Pavyzdžiui, Jurgis Jurgelis, buvęs AT laikinosios komisijos narys, o vėliau tapęs ir šalies saugumo vadovu bei panašių reikalų specialistu, kalbėjo, kad komisijos darbas buvo šališkas, politizuotas, bei iš esmės sveikino išteisinamąjį VAT sprendimą. Jums atrodo visiškai priešingai. Kaip žmonėms susivokti, kuris yra teisus?

— Na, koks jau ten J. Jurgelis specialistas. Jis visada teigė, kad nėra matęs K. D. Prunskienės pasižadėjimo originalo. Taip gal ir buvo: kai AT komisijoje buvo parodytas originalas, tad jis ir nedalyvavo. O aš dalyvavau ir mačiau.

O kalbėti apie kažkokį politinį susidorojimą yra nerimta. Tuo metu jau pradėjo formuotis partijų užuomazgos. Kadangi komisijos dauguma buvo dešinieji, o K. D. Prunskienė visada buvo arčiau kairiųjų, galbūt ji mano, kad tokiais pasiaiškinimais galima sugriauti tikėjimą AT sprendimu. Jokių specialių pritempimų nebuvo. Juk mes turėjome medžiagos ir prieš kitus to meto politinius veikėjus, tačiau dėl įrodymų stygiaus į teismus kreiptasi nebuvo.

Man, kaip teisininkui, labiausiai nerimą sukėlė, kad VAT, išnagrinėjęs bylą be suinteresuotųjų asmenų, atėmė iš jų teisę įstatymo nustatytais pagrindais jo sprendimą apskųsti. Tai absoliučiai diktatoriškais metodais išspręsta byla. AT laikinosios komisijos pirmininkui Baliui Gajauskui bei pavaduotojui K. Motiekai, kurie patys pateikė daug medžiagos teismui, VAT neleido dalyvauti bylos svarstyme, nes esą neturėjome teisės susipažinti su slapta mūsų pačių pateikta informacija. Ar tai ne paradoksas mūsų teisingumo? Tai buvo šiurkštus Civilinio proceso kodekso reikalavimų pažeidimas.

— O kur buvo teisėjų garbės teismai ar kitos teismų savivaldos ar savigarbos institucijos, kodėl į tuos pažeidimus, apie kuriuos ne tik jūs kalbate ne pirmi metai, niekas nereaguoja? Visi tuos sprendimus priima normaliai, supratingai. Gal kažkur neteisus esate jūs?

— Būčiau labai dėkingas toms institucijoms, kurios atsilieptų į mano pareiškimus ir pasakytų, nurodytų motyvus, kuriais remiantis būtų galima tvirtinti, kad esu neteisus. Klausimą reikėtų kelti ginčo lygiu ir spręsti jį iš esmės. Tačiau visos institucijos yra lyg vandens į burną paėmusios, nes mato, kad esu teisus. Jos nieko nedaro, kad VAT klaidą ir bylos nagrinėjimo trūkumus ištaisytų aukštesnių instancijų teismai. Kadangi ši byla turėjo ir politinę potekstę, tad tokie trūkumai įgyja dar didesnį mastą. Įslaptinti bylą, neprileisti oponuojančios pusės lengviausia, tačiau tai labai neigiami dalykai teismų praktikoje.

Vanduo drumsčiamas ir toliau, visuomenėje keliamas nepasitikėjimas AT sprendimu, Laikinosios komisijos darbu. Manau, kad tokie dalykai atsitiktinai nevyksta.

— Ar Seimo narių raginimas po to, kai reikalą sugadino teismas, viešai paskelbti su „Šatrijos" byla susijusią medžiagą nebus pavadintas eiliniu politikavimu, sąskaitų suvedimu, noru susidoroti ar panašiai?

— Kadangi VAT sprendimo apskųsti neįmanoma, tai nelieka jokio kito būdo visą tiesą pateikti visuomenei. Tik paraginti tai atlikti Seimo narius. Triukšmo yra daug, tačiau pirminių šaltinių nepateikiama. Nemanau, kad reikia viešinti visą su K. D. Prunskiene susijusią medžiagą, tačiau būtų labai naudinga, jei būtų paskelbtas ir viešas 1992 m. AT, ir įslaptintas 2003 m. VAT sprendimai.

Visi pamatytų, kad vieno teismo sprendime kalbama apie vienus dalykus, o kitame — visai apie kitus. VAT remiasi tik pasižadėjimo neautentiškumu, tačiau AT rėmėsi daugeliu kitų argumentų, kurie iki šiol nepaneigti.

Ryžtingumą šiuo atveju turėtų parodyti Dalios Kuodytės vadovaujama Liustracijos komisija — jai niekas nedraudžia, ji nėra saistoma jokiais teismų sprendimais, tad galėtų skelbti esamus ar dar nežinomus su šia byla susijusius dokumentus. Jeigu į šį procesą įsitrauktų trečioji, nesuinteresuota, šalis, tikiuosi, nė vienas teismas nesiryžtų priimti abejotinų sprendimų.

Kalbėjosi
Rimantas Varnauskas
„Baltijos kelias"
2005 m. Nr. 16

ĮVAIRENYBĖS

Baigiasi gandrų vasara

Baigiasi gandrų vasara — **per paskutinę savaitę žiemaviečių link jau išskrido apie devyniasdešimt procentų šių paukščių.** Nors maisto gausu ir šilta, tačiau paukščiai nelaukė švento Baltramiejaus — tikrosios savo išskridimo šventės.

Pasak Aplinkos ministerijos Gamtos apsaugos departamento Biologinės įvairovės skyriaus vedėjo Selemono Paltanavičiaus, šiemet jų skrydžiai nebuvo labai išraiškingi: nestebėta didelių susitelkimų — „šeimų", kaip tokius pulkus nuo seno vadina žmonės.

Šiuo metu Lietuvoje likę tik pavieniai gandrai bei poros, kurios perėti pradėjo labai vėlai ir kurių jaunikliai dar tik mokosi skraidyti. Oro sąlygos vasaros pabaigoje jiems palankios, tad iki rugsėjo iškeliaus ir šie gandrai. Beje, net rugsėjo pradžioje galima išvysti skrendančius pulkus baltųjų gandrų, kurie skrydžiui pakilo Latvijoje, Estijoje ar Baltarusijoje.

Lietuvoje šie metai gandrams buvo permainingi — daugelis paukščių grįžo vėlai, liko nemažai neužimtų lizdų. Tačiau perėjusios poros augino gausias šeimas — iš daugelio vietų gauti pranešimai apie lizduose užaugusius 5 jauniklius.

ELTA

Kolumbijos kalėjime įkalinta karvė

Kolumbijos kalėjime atsidūrė karvė, apkaltinta dėl kelyje sukeltos avarijos. Karvė ėjo Chiron keliu, kai netikėtai į ją atsitrenkė motociklu važiavusi moteris.

Moteris susižeidė nesmarkiai, tačiau policija vis vien „suėmė" karvę, įtarusi ją sukėlus pavojų kelyje.

Pareigūnams nepavyko išsiaiškinti, kam priklauso karvė, todėl uždarė gyvulį miesto kalėjime.

„Jeigu avariją būtų sukėlęs žmogus, tai jis atsidurtų už grotų. O karvė ką, negali?", sakė policijos atstovas spaudai.

ELTA

Atostogaujantis G. W. Bush dviračiais važinėjosi su L. Armstrong

JAV prezidentas George W. Bush, aistringas kalnų dviračių sporto entuziastas, turėjo progą pasivažinėti su dviračių sporto superžvaigžde Lance Armstrong.

Septyniskart prestižinių dviračių lenktynių „Tour de France" nugalėtojas kartu su prezidentu leidosi į dvi valandas trukusį pasivažinėjimą po G. W. Bush Texas poilsiavietę, kuri užima 400 hektarų plotą.

Nors L. Armstrongas yra JAV prezidento draugas ir taip pat teksasietis, jų požiūriai dėl karo Irake nesutampa. Tačiau garsusis dviratininkas galimybę pasivažinėti su JAV vadovu pavadino „svajonės išsipildymu".

L. Armstrong rado savo paaiškinimą G. W. Bush pomėgiui atostogas leisti poilsiavietėje Texas, kas kelia daugelio amerikiečių nuostabą. „Jį traukia kalnų trasos", — interviu televizijos ABC laidai „This Week" teigė dviratininkas ir pridūrė: „Prezidentas labai mėgsta kalnų dviračių sportą".

Po pasivažinėjimo, per kurį dviratininkai vos kartą buvo sustoję pasigrožėti kalnu kriokliu, G. W. Bush pasakė: „Jis — geras dviratininkas".

AFP-BNS

Benzino kainoms nuolat kylant, galbūt visi grįšime prie šios „senoviškos" susisiekimo priemonės — ir oro tarša, ir triukšmas sumažės. Tomo Černiševo (Elta) nuotr.

AR PALIKTI LIETUVĄ AMORALU?

STASĖ E. SEMĖNIENĖ

Kas pastūmėjo brūkštelt šį straipsnelį? Gerokai anksčiau paklausiau vienos žinomos Lietuvos laikraštininkės — Audronės V. Škiudaitės (Girininkienės) — dirbusios ir šiame krašte „Drauge", kaip pritraukti neseniai atvykusius prie šio garbingai nusipelniusio veteraniško amžiaus dienraščio (pagal mūsų liaudį: „Privesi arklį prie vandens, bet nepagirdysi!")? Ji man atsakė bandyti kuo daugiau ir dažniau apie juos rašyti! Jos mintis maloniai pakuteno širdį ir įstrigo galvon.

Madison, tame universitetiniame mieste, Wisconsin valstijoje, primenančioje Šveicariją (ir Zarasus!) savo gausybe ežerų bei upių, smaragdais žėrinčiom kalvom ir slėniais, nuolat pilna atvažiuojančių (ir išvažiuojančių) iš Lietuvos. Vieni siekia aukštojo mokslo, doktoratų, įninka į tyrimo sluoksnius bei gilinasi kitose akademinėse srityse. Kai kurie jų, pasitobulinę savo pasirinktoje profesijoje, sunkiu „išminties bagažu" nešini, grįžta atgal tėvynėn, pasirengę jai naudingai tarnauti. Visgi dalis jų (gal net didesnioji) dar giliau knisasi išminties baruose ir net pasilieka čia visam laikui gyventi. Kažkas sykį yra pasakęs: „Žuvis plaukia, kur giliau, žmogus — kur geriau!" Ar mes, raudonosios cunami bangos išsviesti iš savo gimtinės, turime moralinę teisę juos kaltinti — smerkti ar teisinti?

Viena puiki šeima iš Lietuvos — Dana ir Saulius Vainauskai su 2 sūnumis — 15–mečiu Julium ir 7–mečiu Jogiu, paviešėję keletą metų Madison (Saulius gilino „post graduate" studijas Wisconsin universitete, laboratorijoje-tyrime), šiemet išsikėlė į Mamaroneck, netoli New York, tolimesnėms studijoms. Madisoniečiai lietuviai iškilmingai juos išlydėjo, giliai apgailestaudami susipratusių, kultūringų, nuoširdžiai veiklių draugų netekimą. Mažame Madison lietuvių telkiny jokios „bangos" nebanguoja, plaukia ramia, lygia srove. Nuo raudonojo siaubo pasprukę lietuviai ir pralaisvėjusios Lietuvos naujieji imigrantai čia sutaria kaip dzūkai su suvalkiečiais Lietuvoje. Todėl ir Vainauskus regėjome visur įsijungusius, noriai padedančius, nepraleidžiančius nieko, kas lietuviška, talkinančius lietuviškoje veikloje.

Šiame rašiny norėtųsi atskleisti tų pavyzdingų tautiečių nuotaikas JAV. Iš Danos atskridęs laiškas pradžiugino savo atvirumu, o smalsumo kipšiukas kursto pasidalinti su brangiais „Draugo" skaitytojais. Dana rašo:

„Mus žavi nauja aplinka. Kur tik eini — viskas nauja, nauji įspūdžiai, nauji pojūčiai. Žavėjomės aplankytu New York, nors didmiesty buvo labai karšta ir tvanku. Vandenyno ilanka taipogi stebina. Praėjusį šeštadienį su vaikais nusprendėme gerai praleisti laiką. Prisikrovėme knygų, maisto ir nulėkėme į paplūdimį. Mūsų nuostabai dienos metu (!) maudyklos nėra! Vanduo nuslūgęs! Baisiai supykau! Anksčiau mums pora kartų taip yra atsitikę, bet tai įvyko vakarais. O dabar! Pats vidurdienis! Nuėjusi gelbėjimo stoties tarnautojų paklausiau, kaip čia taip tas vandenynas juokauja... Tie pasižiūrėję į mane taip keistai nustebę ir padavė man vandenyno svyravimo tvarkaraštį. Likau sužavėta — kaip traukinių eismo tvarkaraštis! Pasirodo — vandenynas keičiasi kiekvieną dieną! Na, tai dabar labai drąsiai einame į paplūdimį, žinodami, kada ir kiek bus pakilęs vanduo! Vaje, kaip smagu pasimėgauti gaiviu druskos tirpalu..."

„Vakar su Jogiu ėjome žvejoti — ničnieko nepagavome! Pasirodo, jog reikia paimti maisto žuvims; ogi mes tik gražų geltoną tuščią kabliuką mėtėme. Aš maniau, kad to geltonumo užtenka. Saulius pusę dienos iš mūsų juokėsi!" Va, gyveni ir mokaisi! Ar ne?

„Dažnai važiuojame į bibliotekoje rengiamas knygų skaitymo pamokas bei konkursą. Jogiui labai patinka, tai ruošiasi ir kitai savaitei. Šiandien vesiu jį į kitą biblioteką — ten bus dailės pamoka. Kažkoks menininkas mokys vaikus, ką galima padaryti iš kiaušinių, dažų ir pan.

Saulius daug dirba: pradėjo rašyti naują straipsnį, rengia dokumentus subsidijai (grant)".

„Momaroneck gyvena Juditos Sedaitienės šeima. Jie augina 3 vaikus, kurie lanko lietuvišką mokyklą New York. Julius kasdien žaidžia krepšinį ir labai daug skaito. Aš tiesiog sužavėta, kiek daug pateikiama informacijos, ką vaikams skaityt. Pvz., bibliotekose parengti visoms klasėms lankstinukai — ką pataria vaikams per vasarą skaityti Westchester bibliotekininkai. Ką Madison aš labai norėjau kažką panašaus rasti, bet tikrai nieko neradau (gal nežinojau, kur ieškoti). Turėjau sąrašą (ką verta augančiam vaikui perskaityt), susigraibiusi iš kitur — visokių knygų, jų priedų ir pan. Čia bibliotekoje daug jaunimo, vaikų. Bibliotekoje yra įrengti stalai žaisti šachmatais, šaškėmis. Renkasi ir seni, ir jauni".

„Jau mintimis pradėjau ruoštis darbui lietuviškoje mokykloje. Turiu per kelias dienas nuspręsti, kurią klasę imti: ar septintokus, ar aštuntokus. Jogis lietuviškoje mokykloje tikriausiai eis į trečią klasę, nes jie šiais metais antrokų neturi.

Mane vis ragina žurnalas 'Pasaulio lietuvis' rašyti, tad turiu imtis rikiuoti ir jam. Tai nepelninga, bet man tas darbas kelia didelį pasitenkinimą. Turiu minčių šį kartą parašyti atsakomąjį straipsnelį žurnalistės E. Mildažytės interviu, spausdintam paskutiniame 'Pasaulio lietuvyje'. Ji susuktai pasakė, kad išvažiuoti gyventi iš Lietuvos kur kitur, tiesiog amoralu... Tik nereikia visko vertinti per uždarbio, pinigų skalę. Be galo yra vertingi moralės, inteligencijos, doros, sąžiningo darbo dalykai..."

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

EUROPA

BRIUSELIS

Migracija iš naujų Europos Sąjungos (ES) valstybių narių į „senbuves" yra gerokai mažesnė nei buvo prognozuota prieš antrąją ES plėtros bangą, tačiau lietuviai tarp ieškančių darbo svetur naujųjų ES valstybių piliečių yra vieni aktyviausių. Migrantai darbininkai dažniausiai renkasi Airiją ir Jungtinę Karalystę, o daugiausia migrantų atkeliauja iš Lenkijos, teigia piliečių teisių lobistinė institucija ECAS, raginanti senąsias ES valstybes nares atsisakyti darbo rinkos apribojimų, kuriuos jos gali taikyti „naujokių" piliečiams iki 2011 metų.

GDANSK

Lenkijos „Solidarumo" įkūrimo 25-asias metines paminėjo garbingus postus užimantys svečiai iš užsienio ir paprasti lenkų darbininkai; tie, kurie liaupsino pirmosios komunistiniame bloke nepriklausomos profesinės sąjungos laimėjimus ir tie, kurie smerkė „blogėjantį šalies socialinį klimatą". Jubiliejaus paminėjimo ceremonija, kuria baigėsi trys konferencijų ir kitokių renginių dienos, pavakarę įvyko netoli įėjimo į Gdansk laivų statyklą, prie paminklo nužudytiems lenkų darbininkams. Dešimtys valstybių ir vyriausybių vadovų pasirašė dokumentą dėl Europos solidarumo centro laivų statyklos teritorijoje statybos.

RUSIJA

BESLAN

Šiaurės Osetijos Beslan mieste prasidėjo tris dienas truksiantys gedulo renginiai, skirti karo pabaigos Čečėnijoje siekiančių kovotojų prieš metus užgrobtos mokyklos aukų atminimui pagerbti. Buvusios mokyklos sporto salėje dega žuvusiųjų giminaičių uždegtos žvakės, buvę įkaitai, atėję miesto gyventojai padeda gėlių. Ant palangių guli gvazdikų puokštės, atnešti minkšti žaislai ir atsukti buteliai su vandeniu. Prie mokyklos griuvėsių skamba tyli muzika, kuri, nukentėjusiųjų prašymu, prasidėjo osetinų tautinėmis melodijomis. Miestelio gyventojai nepatenkinti tuo, kaip valdžia tiria teroro aktą, ir mano, kad nuo jų slepiama daug faktų. Beslaniečiai nori žinoti, kaip kovotojai galėjo ateiti į jų miestą ir patekti į mokyklą ir kodėl oficiali valdžia atsisakė vesti derybas.

AZIJA

BEIJING

Jau ketvirtasis JAV ir Kinijos derybų dėl tekstilės prekybos ratas baigėsi be konkrečių rezultatų. JAV ambasada Kinijoje ir Kinijos prekybos ministerija derybų nekomentavo. Tuo tarpu JAV tekstilės organizacijų nacionalinės tarybos prezidentas Cass Johnson teigė, kad šalims ir vėl nepavyko įveikti nuomonių skirtumų. Statistiniais duomenimis, pirmąjį šių metų pusmetį, palyginti su praėjusių metų sausio-birželio mėnesiais, Kinijos tekstilės eksportas pašoko 21 proc. ir viršijo 50 mlrd. JAV dolerių. Daugiau kaip 76 proc. Kinijos tekstilės eksporto tenka JAV rinkai.

* * *

40-asias Tibeto „autonomijos" metines ketvirtadienį Kinija paminėjo žadėdama pakelti šio atsilikusio Himalajų krašto ekonomiką ir išlaikyti jį savo gniaužtuose. Kritikai tvirtina, kad Tibetas, kur dvasiniam jo vadovui Dalai Lamai ištikimi vienuoliai ir vienuolės yra sodinami už grotų, o kartais ir kankinami, neturi realios savivaldos. Tačiau Kinija gina savo valdžią Tibete, teigdama, kad daugybei „vergų", kurie atgavo laisvę po nepavykusio sukilimo, privertusio Dalai Lamą 1959 metais pabėgti į Indiją, gyvenimas kur kas pagerėjo.

MANILA

Filipinų opozicijos vadovai, siekiantys iš posto pašalinti prezidentę Gloria Macapagal Arroyo, griebėsi paskutinio šiaudo, paskelbę apie ketinimus surengti masinius mitingus ir politikus užversti trumposiomis žinutėmis. Kongreso komitetas, dominuojamas G. M. Arroyo šalininkų ir boikotuojamas opozicijos, atmetė siūlymus pradėti apkaltos procedūrą, opozicijai palikdamas itin mažai vilčių kitą savaitę laimėti balsavimą žemuosiuose Kongreso rūmuose. Opozicijai reikia trečdalio žemųjų rūmų balsų, kad pakeistų komiteto ataskaitą, tačiau šiuo metu jai trūksta mažiausiai šešių iš 79 Kongreso narių paramos, kuri būtina norint atgaivinti viltis pateikti G. M. Arroyo kaltinimus dėl įtarimų pernai suklastojus rinkimų rezultatus.

ARTIMIEJI RYTAI

BAGHDAD

Irako sostinėje pradėti laidoti maždaug tūkstantis irakiečių, žuvusių kilus panikai per trečiadienio religinę ceremoniją, o visoje šalyje paskelbtas trijų dienų gedulas dėl šios tragedijos, kuri nustelbė net kasdienes karo aukas. Jau patvirtinta, kad šiitų maldininkų minioje ant tilto per Tigro upę kilus panikai žuvo 965 žmonės, kurie, ieškodami išsigelbėjimo nuskendo upėje ar buvo mirtinai sutrypti ant kelio.

N. Putinaitė: universitetuose — laiko vilkinimas...

Atkelta iš 1 psl.

šalies aukštųjų mokyklų konkurencingumą. Jis turėtų būti suvokiamas ne provincialiai, ne vien kaip varžybos tarp Lietuvos aukštųjų mokyklų, bet pirmiausia — kaip Lietuvos aukštųjų mokyklų konkurencingumas Europoje.

Jei tęsis šiandienės tendencijos, po kelerių metų galime likti be studentų — jie paprasčiausiai išvyks studijuoti į užsienį.

ELTA: Kokios didžiausios problemos dabar kamuoja universitetus?

N. PUTINAITĖ: Pirmiausia nerimą kelia universitetų orientavimasis į pragmatizmą. Jis persmelkia visą mokymo turinį.

Po sovietmečio viskas krypo universitetinių specializacijų siaurėjimo link. Tai prieštarauja universiteto kaip ypatingos aukštojo mokslo įstaigos sampratai. Universitetas turi būti vieta, kurioje rengiami ne siauros specializacijos žmonės, o platesnio akiračio išprususios asmenybės, galinčios tapti visuomenės vadovais. Tokiais, kurie galėtų prisiimti atsakomybę ir kūrybingai mąstyti.

Didžiausia problema — skeptiškas, geriausiu atveju — siaurai tolerantiškas mokslo administracijos požiūris į humanitarinius, iš dalies ir socialinius mokslus.

ELTA: Vadinasi, klasikinio universitetinio išmokslinimo reikalavimų Lietuvoje nelabai paisoma?

N. PUTINAITĖ: Lietuvos aukštojo mokslo sistema pateko į dviprasmišką padėtį. Antai verslo struktūros ir teisinė sistema perėmė vakarietišką teisės modelį, vakarietiškus verslo santykius, o aukštųjų mokyklų padėtis — daug sudėtingesnė. Nes ir Europoje, ir Amerikoje nuolat keliamas klausimas apie tai, koks turi būti mokslas, kokie turi būti universitetai. Europoje vis daugiau kalbama, kad universitetai neatitinka poreikių, kuriuos jie turėtų tenkinti. Ten ieškoma išeičių, kaip universitetus priartinti prie visuomenės.

Vakaruose seną klasikinę tradiciją turintys universitetai aiškiai suvokia, kad visuomenės tyrimai ir kultūriškai orientuoti mokslai yra ne mažiau svarbūs nei techniškai angažuotos studijos. Ten suvokiama, jog svarbi ne tik vadinamoji verslo plėtra, bet ir socialinė plėtra, kurią universitetai turėtų skatinti.

ELTA: Gal patikslintumėte, kas yra „socialinė plėtra"?

N. PUTINAITĖ: Tai pirmiausia investicijos į gimtosios arba europinės kultūros, taip pat visuomenės raidos — ir istorijos, ir dabartinių tendencijų — tyrimus. Ir ne siauruoju — statistiniu, o kokybiniu atžvilgiu.

Prezidento pozicija kaip tik tuo ir skiriasi nuo vyraujančių tendencijų, kad jis, kaip girdėjome per metinį pranešimą, kelia šiuos klausimus pabrėždamas lituanistikos svarbą. Lituanistika šiuo atžvilgiu suvokiama plačiai — kaip Lietuvos visuomenės, kultūros, politinio gyvenimo reiškinių tyrimai.

Prezidentas tikrai nemano, kad į pragmatiškas specialybes neturi būti investuojama. Problema yra universitetų uždarumas ir jų prestižo smukimas. Kokie žmonės lieka universitetuose? Tie, kurie negali arba nenori eiti į verslą — kaip tik pragmatinių specialybių atstovai, — arba tie, kurie dėl tam tikrų idealistinių sumetimų dar turi kelias paskaitas, bet pagrindinį darbą dirba kitur, arba tai žmonės, neturintys kito pasirinkimo — tik likti savame universitete.

Universitetai visiškai neatitinka šiuolaikinės Lietuvos visuomenės būklės. Jauni šalies mokslininkai nesuinteresuoti juose pasilikti. Ne tik todėl, kad maži atlyginimai, bet ir todėl, kad nėra tikros vidaus konkurencijos. Jie negali lygiai varžytis su tais, kurie jau užima postus arba kuriems tie postai iš anksto numatomi.

Daktaro laipsnius užsienyje įgijusiems jauniems mokslininkams taip pat labai sunku grįžti į Lietuvos akademinę aplinką, nes joje susiformavo klanai — nereikia to žodžio bijoti, — nenorintys papildomos konkurencijos.

ELTA: Prasideda mokslo metai, didžiulis studentų srautas vėl semsis žinių gausiose aukštosiose mokyklose. Studentų skaičiumi toli lenkiame Europos Sąjungos vidurkį. Aukštųjų mokyklų ir universitetų, regis, taip pat turime per akis. Ar yra pagrindo dėl to džiaugtis?

N. PUTINAITĖ: Didelis studentų skaičius lyg ir turėtų kelti džiaugsmą. Tačiau finansavimas tokiam studentų skaičiui — akivaizdžiai nepakankamas. Reikia didinti finansavimą, o kartu ir studentų atsakomybę renkantis specialybę.

Dabar masinis reiškinys — kai studentai stoja bet kur per daug nesirinkdami, o kitais ir dar kitais metais mėgina laimę kitur. Tai rodo, kad daugybė abiturientų yra esamos sistemos demoralizuoti.

Universitetas dabar tampa tarsi mokyklos pratęsimu. Užuot galvoję, kaip įgyti specialybę, iš kurios norėtų gyventi, vyresniųjų klasių moksleiviai linkę galvoti tik apie aukštąjį mokslą — nesvarbu, kokia bus specialybė. Yra pagrindo baimintis, kad universitetinės studijos virsta laiko „tempimu" už valstybės pinigus.

AUKOJO LIETUVOS PARTIZANŲ GLOBOS FONDUI

$300 Regis Algis, Chicago, IL (viso $700); Rimkus Kazimieras, Chicago, IL (viso $550); Stepaitis Algis ir Laimutė, Arlington Heights, IL (viso $1,870).

$200 Karaška Maksiminas, Fredericksburg, VA (viso $900); dr. Kasakaitis Birutė, Oak Lawn, IL (viso $1,225); Kaspariūnas Kazys, Elizabeth, NJ; Klovas Balys, Beverly Shores, IN (viso $300); Kriaučeliūnienė Irena, Burr Ridge, IL (viso $1,300); kun. Meménas Vytas, Riverside, IL (viso $700); Mikulis Juozas, Westchester, IL (viso $1,600); Milukas ir Leokadija, Plainview, IL (viso $1,600); Pakulis Eugenia, Rehoboth Beach, DE (viso $2,300); dr. Sidrys Rimvydas, Streator, IL (viso $2,300); Sodonis Marius, Juno Beach, FL (viso $1,625); Staškus Vladas, Redford, MI; Šumskienė Nemira, Chicago, IL (viso $800); Velička Asta, Chicago, IL.

$150 Ardys Joseph ir Reda, Fairview, PA (viso $250); Dovydėnas Jonas, Lenox, MA; Meškauskienė Dalė, Fishers, IN (viso $300); dr. Ambrozaitis Kazys, Chesterton, IN (viso $650).

$100 Baltrėnas Laima, Glendale, CA (viso $700); Černius Vytautas, Willowbrook, IL (viso $200); Druseikis Algimantas, Rochester, NY (viso $300); dr. Jablonskis K., Westchester, IL (viso $140); Kairys Irena, Oak Lawn, IL (viso $1,250); dr. Kisielius Petras, Cicero, IL; Kvedaras Antanas, Savanna, GA (viso $300); Strikas Jovita, Indian Head Park, IL (viso $700); Šiaučiūnas Jonas, Cicero, IL (viso $350); Trečiokas Genovaitė, Union, NJ (viso $1,875); Vasys Jonas, Dedham, MA (viso $600)..

$65 kpt. Mikutis Albert, Philadelphia, PA (viso $370).

$60 Bobinas Feliksas ir Janina, Berwyn, IL (viso $298).

$50 Bagdonas Vanda, Daytona Beach, FL (viso $545); Bulota Birutė, Chicago, IL; dr. Čepulis A. L. ir Roma, Willougby Hills, CA (viso $400); Dapšys Rimtautas, Los Angeles, CA; Eidukonienė Aldona, Tuscon, AZ (viso $370); Gruzdys Vitoldas, Euclid, OH (viso $175); JAV LB East St. Louis apyl. per Zigmą Grybiną (viso $450); Kenter Gražina, Danbury, CT (viso $750); Kikilas Genevieve ir Lucy, WI (viso $700); Kreivėnas Kazys ir Regina, Lemont, IL (viso $655); Lendraitis Jadvyga, Hyannis, MA; Meilus Petras ir Aldona, Orland Park, IL (viso $350); Miškinis Vytenis, Cleveland, OH (viso $300); Pakštienė Emilija, Chicago, IL (viso $165); Pretkelis Augustas ir Emilija, Chicago, IL (viso $175); Prialgauskas Vytautas ir Stefa, Palos Hills, IL (viso $150); Sell Rima, Orland Park, IL (viso $125); Sereika Antanas ir Ona, Willow Springs, IL (viso $320); Skridulis Antanas, Daytona Beach, FL (viso $250); Skrupskelis Enata, Chicago, IL (viso $205); Stankus Kostas, Homer Glen, IL (viso $443); Stasiulienė Konstancija, Oak Lawn, IL (viso $380); Tamulionis Robertas, St. Petersburg, FL (viso $362); Udrys Narimantas, Farmington Hills, MI (viso $100); Užupis Juozas ir Sigutė, Worth, IL (viso $350); Valavičius Antanas ir Viktoria, Chicago, IL (viso $700); Vaškelis Prima, St. Pete Beach, FL (viso $80); Vilkas Eugenijus, Valencia, CA (viso $425); Vilutis Marija, St. Petersburg, FL (viso $100).

$35 Cukurienė Janina, Chicago, IL (viso $190); Rygertas Gediminas, Putnam, IL (viso $160); Špokas Aleksas, Broomfield, CO (viso $185).

$30 Blazys Joseph, Holliston, MA (viso $100); Jadviršis Petras, Chicago, IL (viso $165); Makauskas Irene, Chicago, IL (viso $73); Petrauskas Aleksandras, Euclid, OH (viso $180).

$25 Ambrose Marius, New Market, MD (viso $95); Bačanskas Kazys ir Louise, Dorchester, MA (viso $250); Barūnas Kazys, Ormond Beach, FL (viso $150); Galvydienė Ona, Lemont, IL; Garolis Algis, Portland, OR (viso $100); Grybinas Zigmas, O'Fallon, IL (viso $280); Jesmantas Aldona, Riverside, IL (viso $173); Karsas Julius, Oak Lawn, IL (viso $250); Katiliškienė Zina, Lemont, IL (viso $75); Kliorys Jadvyga, Euclid, OH (viso $45); Kontautas Feliksas, Boston, MA (viso $105); Lapkus Domas, Hinsdale, IL; Majauskas Kazys ir Elena, Chicago, IL (viso $95); Markulis Maria, Oak Lawn, IL; Mikutaitis Mečys ir Janina, Chicago IL (viso $100); Petravičius Vygand, Kenosha, WI (viso $100); Plečkaitis Vladas, Richmond Hts, OH (viso $100); Pliūrienė Česlova, Wyandotte, MI; Rumbaitis Mečislovas, Daytona Beach, FL; Siliūnas Bronius, Clarendon Hills, IL (viso $70); Smilga Aleksas, Chicago, IL (viso $150); Šilbarjois Frank, Columbus, OH (viso $75); Šlapkauskas Rugilė, Glen Ellyn, IL (viso $150); Tiškus Agota, Lemont, IL (viso $225); Vaitkus Vladas, Juno Beach, FL; Vidžiūnas Jurgis ir Danutė, Chicago, IL (viso $160); Ponia, prašiusi neskelbti jos pavardės, Darien, IL (viso $815).

$20 Ambrose Algird, Saint Augustine, FL; Bigelis Ramūnas, Congers, NY (viso $90); Budnikas Vaclovas, Elizabeth, NJ; Butėnas Dalia, Oak Lawn, IL (viso $100); Jasėnas Maria, Medford, NJ (viso $70); Jazbutis Marija, Loveland, CO; dr. Jokubka, St. Pete Beach, FL (viso $80); Juškaitis George Mission Viejo, CA (viso $50); Kutkus Leonardas, Mt Pleasant, SC; Laucius Henrikas, Peterson, NJ (viso $455); Masiulionis Aldona, Batavia, NY (viso $80); Noreika Joseph, Beverly Shores, IN (viso $210); Pečiūra Jūratė, Ann Arbor, MI (viso $45); Sušinskas Irena, Cleveland, OH (viso $60); Tamaševičius Jadvyga, Chicago, IL (viso $30); Tomkutė Milda, San Diego, CA (viso $40); Vizgirda Joseph, Aurora, IL (viso $340); Zerr Ausra, Glenside, PA (viso $420); dr. Zmuidzinas Jonas, Glendale, CA.

$15 Rudaitis Teodoras ir Ritonė, Lemont, IL (viso $70).

$10 Arštikys Marija, North Riverside, IL (viso $30); Baltakis Pranas, Lake Worth, FL (viso $260); Galėnas Elena, Chicago, IL (viso $30); Gruodis Romualdas, Mount Airy, MO (viso $50); Gustaff Albert, Frederick, MA (viso $40); Jenig Henry, Chicago, IL (viso $40); Juodikis Genie, Chicago Ridge, IL (viso $45); Pietz Millie, Mount Vernon, NY; Prakapas Jonas, Bakersfield, CA (viso $50); Vosylius Antanas, Los Angeles, CA.

$5 Motušis Viktoras, Cicero, IL (viso $20); Židžiūnas Walter, Centerville, MA (viso $30).

$4 Urnežis Richard, Mokena, IL (viso $18).

$1 XX iš Albany, NY.

Pagerbdami mirusių atminimą, Lietuvos Partizanų globos fondui aukojo:

a.a. DANGERUČIO AUKŠTIKALNIO atm.:

$200 aukojo Aukštikalnienė Valerija, Boston, MA (viso $700).

a.a. KAZIMIERO MALDĖNO atm.:

$200 aukojo Maldėnienė Genevieve, Chicago, IL.

$20 Zigmas ir Valentina Braziai, Indian Head Park, IL (viso $150).

Lietuvos Partizanų globos fondas širdingai dėkoja aukojusiems partizanų ir ryšininkų šalpai. Mirusių giminėms bei artimiesiems L.P.G. fondas reiškia širdingiausią užuojautą.

Lietuvos Partizanų globos fondas, 2711 W. 71st Street, Chicago, IL 60629.

NEKILNOJAMASIS TURTAS

GREIT PARDUODA
First Landmark Realty
Bus. 773-590-0205
Res. 708-425-7160
RIMAS STANKUS

- Čikagoje ar priemiesčiuose
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Tarpininkaujame gaunant paskolą
- Pensininkams nuolaida

Century 21 Pro-Team

Bus.: 708-361-0800
Voice Mail: 773-854-7820
Fax: 708-361-9618
E-mail: d.i.mayer@worldnet.att.net
DANA ŠČERBAITĖ MAYER
Jei norite parduoti ar pirkti namus mieste ar priemiesčiuose, kreipkitės į DANUTĘ MAYER. Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja nuo 1986 m. Nuosavybių įkainavimas veltui.

SIŪLO DARBĄ

Reikalingi vairuotojai ir darbuotojai Bozeman, Montana.
Graži vietovė ir geras atlyginimas.
Apmokysime tinkamus kandidatus.
Merganthaler Transfer & Storage
800-851-5749

Male or female caregivers needed in Wisconsin.
Experienced in Parkinson's & Alzheimer's & Hospice. Good English, 262-657-8044.

IŠNUOMOJA

For Rent
2 bdrm. heated apartment
near California & Archer Ave.
Call 6 p.m. - 9 p.m.
312-623-8603.

Woodridge išnuomojami
1-2 mieg. naujai suremontuoti butai. 1 mieg. — $670-$710;
2 mieg. — $770-$810.
1 menuo nemokamai.
Tel. 630-910-0644, Jana.

PASLAUGOS

STATE FARM INSURANCE
AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS IR GYVYBĖS DRAUDIMAS
Agentas Frank Zapolis (versle 49 metai)
Off. Mgr. Auksė S. Kane,
Vilma Jaruliene,
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654;773-581-8654

ATLANTIC Express Corp.
1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com
Ocean Freight
Kroviniu gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.
Kroviniu gabenimas lektuvu į visas pasaulio šalis.
Air Freight
Auto Export
Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.
Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.
Trucking
Small Packages
Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.
8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

„Draugo" skelbimų skyrius
Tel. 1-773-585-9500
DRAUGAS

Namams Paskolos, Apdraustos Sąskaitos
MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
(773) 847-7747
Stephen M. Oksas, *President*
EQUAL HOUSING LENDER
Patarnaujam Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 100 Metų.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

LIETUVIŲ FONDO PELNO SKIRSTYMO komitetas 2005 metais įvairiems visuomeniniams reikalams paskyrė 202,856 dol. Mielai kviečiame visus, kuriems rūpi visuomeniniai reikalai, prisijungti prie Lietuvių fondo. Bendromis aukomis išlaikysime lietuvybę išeivijoje. Lietuvių fondas: 14911 127th Street, Lemont, IL 60439, tel. 630–257–1616.

ŠVČ. M. MARIJOS GIMIMO PARAPIJOJE sekmadienį, rugsėjo 4 d., kviečiame dalyvauti 10:30 v.r. šv. Mišiose, kurias aukos naujas vikaras kun. dr. Arvydas Žygas. O po Mišių maloniai visus kviečiame į parapijos salę, kur galėsite pasveikinti kun. dr. Arvydą, atvykusį dirbti į Švč. M. Marijos Gimimo parapiją.

VISI ČIKAGOS IR APYLINKIŲ pradžios mokyklos vaikai, nuo 1 iki 8 skyriaus, kurie norėtų dalyvauti ateitininkų veikloje yra kviečiami į pirmą šių metų susirinkimą. Prano Dielininkaičio/partizano Daumanto ateitininkų kuopos susirinkimas bus sekmadienį, rugsėjo 11 d., po 9 v.r. vaikų šv. Mišių Pal. Jurgio Matulaičio misijoje. Susirinkimas bus 10:15 v.r. Ateitininkų namuose. Kuopos registracija bus rugsėjo 10 d., 9:30 v.r. Pasaulio lietuvių centro apatinėje salėje. Jei tą dieną negalite užsiregistruoti – bus galima tą padaryti sekmadienį per susirinkimą. Jei turite klausimų, prašau skambinti Laimai Aleksienei, tel. 708–442–5869, arba rašyti e–paštu: laleksa@ameritech. net ir Rasai Kasniūnienei: Rasakas@aol.com.

LIETUVIŲ OPERA KVIEČIA buvusius choro narius ir kitus galinčius dainuoti, atvykti į 2005–2006 metų sezono atidarymą – pirmą repeticiją, penktadienį, rugsėjo 9 d., 7:30 v.v. Jaunimo centro kavinėje. Meno vadovas – dirigentas Alvydas Vasaitis supažindins su Lietuvių operos 50–mečio sukakčiai paminėti statoma komp. Vytauto Klovos opera „Pilėnai". Bus rodomas ir 1994 m. šios operos pastatymas. Kad pirmą kartą susirinkus būtų linksmiau, valdyba prašo moterų, kurios gali, atsinešti užkandžių, o vyrai pasirūpins gėrimais; taip pat prašo buvusius choristus kviesti į pirmą repeticiją balsingus savo draugus ir drauges.

LIETUVIŲ MENO ANSAMBLIS „Dainava" skelbia naujojo sezono atidarymą bei kviečia muzikalius lietuvaičius bei lietuvaites (muzikinis išsilavinimas nebūtinas) įsijungti į šį stiprėjantį, jaunėjantį chorą, vadovaujamą Dariaus Polikaičio. Repeticijos vyks kiekvieną antradienį, 7:45 v.v. Pasaulio lietuvių centre, Lemont, 121 kamb. Pirmoji intensyvaus ir įdomaus sezono repeticija - antradienį, rugsėjo 6 d. Daugiau informacijos telefonu 773-575-3440, arba 630-973-7884.

LEMONT APYLINKĖS LB VALDyba rugsėjo 4 d., 12 v.p.p. Pasaulio lietuvių centro sodelyje ruošia vasaros palydėtuves. Kviečiame visus atvykti kartu pasilinksminti, pabendrauti ir pasidžiaugti gražiomis iškeliaujančios vasaros akimirkomis. Vaikučiai susitiks su išradingu jaunu klounu. Suaugusiems kosmetologė Erika Blinstrubienė duos daug naudingų patarimų. Maloniai prašome galinčius paaukoti laimės šuliniui laimikių. Dėl informacijos skambinkite tel. 708-974-0591.

ČIKAGOS IR APYLINKIŲ ŠOKIŲ ansamblis „Grandis" ruošiasi pradėti 47-ąjį, 2005-2006 veiklos metų, sezoną. Šį sezoną bus įvairių išvykų, pasirodymų ir tradicinė metinė šventė. Nauji ir buvę šokėjai kviečiami asmeniškai registruotis sekmadienį, rugsėjo 11 d., Pasaulio lietuvių centre, Lemont, Lietuvių fondo salėje, pradedant 5:30 v.v. Užsiregistravusiems bus duota informacija kada ir kur jų šokių ratelis pradės repeticijas. Jaunių, studentų ir veteranų šokėjų ratelių repeticijos prasidės rugsėjo mėn., o vaikų ratelio repeticijos prasidės spalio mėn. Rugsėjo 11 d., sekmadienį, „Grandies" interneto svetainėje (**www.voras.com/grandis**) bus galima registruotis ir matyti įvairių šokių ratelių repeticijų kalendorius. Papildomą informaciją galima gauti e-paštu: poniavioleta@yahoo.com arba tel. 708-422-3556 (Violeta Fabianovič).

ŠVČ. MERGELĖS MARIJOS GIMIMO parapijoje Šiluvos atlaidai vyks rugsėjo 10–17 dienomis:
Šeštadienį – rugsėjo 10 d.
9 v.r. lietuvių kalba
5 v.v. lietuvių kalba
6 v.v. anglų kalba
Sekmadienį – rugsėjo 11 d.
10:30 v.r. Mišios lietuvių ir anglų kalbomis, po Mišių procesija
Pirmadienį – rugsėjo 12 d.
9 v.r. lietuvių kalba
6 v.v. lietuvių kalba
7 v.v. anglų kalba
Antradienį – rugsėjo 13 d.
9 v.r. lietuvių kalba
6 v.v. lietuvių kalba
7 v.v. anglų kalba
Trečiadienį – rugsėjo 14 d.
9 v.r. lietuvių kalba
6 v.v. lietuvių kalba
7 v.v. anglų kalba
Ketvirtadienį – rugsėjo 15 d.
9 v.r. lietuvių kalba
6 v.v. lietuvių kalba
7 v.v. anglų kalba
Penktadienį – rugsėjo 16 d.
9 v.r. lietuvių kalba
6 v.v. lietuvių kalba
7 v.v. anglų kalba
Šeštadienį – rugsėjo 17 d.
9 v.r. lietuvių kalba
5 v.v. anglų kalba
Rugsėjo 11 d., sekmadienį, 10:30 v.r. bažnyčioje bus aukojamos specialios Mišios, pagerbiant Šiluvos Mariją ir pažymint rugsėjo 11-osios teroro išpuolių ketvirtąsias metines. Šiose Mišiose dalyvaus garbingas svečias vyskupas Gustavo Garcia Siller. Kviečiame visus aktyviai dalyvauti bendroje maldoje ir Šiluvos atlaidų procesijoje, kuri prasidės tuoj po Mišių, o pasibaigus eisenai, kviečiame į parapijos salę „Cepelinų pietums". Auka už pietus 5 dol.

PASAULIO LIETUVIŲ CENTRO renginių komitetas kviečia visus, mažus ir didelius į rengiamą PLC gegužinę, kuri įvyks rugsėjo 11 d., sekmadienį, Pasaulio lietuvių cente, Lemont, 12:30 v.p.p. Galėsite išbandyti savo laimę loterijoje, skaniai pavalgyti, pabendrauti ir pašokti.

JAU TRADICIJA TAPUSIEJI RUDENS „Derliaus pietūs" vyks sekmadienį, rugsėjo 25 d., Pasaulio lietuvių centre, Lemont. Pradžia 12:30 v.p.p. „Vaiko vartai į mokslą" kviečia Čikagos ir apylinkių lietuvius savo gausiu dalyvavimu padėti užtikrinti tolimesnę organizacijos veiklą – charakterio ugdymo programų ruošą ir paramą 9 Lietuvos pomokykliniams centrams. Rezervuokite stalus ir užsisakykite vietas „Derliaus pietums", skambindami Nijolei Grigaliūnienei, tel. 708–974—1262.

PEDAGOGINIS LITUANISTIKOS INSTITUTAS pradeda sugrįžtančių ir naujų studentų registraciją. Kviečiame jaunimą, norintį tęsti lituanistinius mokslus ir siekiantį gilinti lituanistines žinias. Institute dėstoma lietuvių kalba ir literatūra, Lietuvos istorija, geografija, kultūros istorija, kalbos kultūra, pedagogika, psichologija, žurnalistika ir kiti dalykai. Priimami studentai nuo 16 metų. Baigus dviejų metų kursą įteikiamas diplomas su teise dėstyti pradinėse lituanistinių mokyklų klasėse. Studentai, baigę trejų metų kursą, gauna diplomą su teise dėstyti aukštesniosiose lituanistinių mokyklų klasėse. Mokslo metų pradžia rugsėjo 10 d. 10 v.r. Smulkesnė informacija teikiama tel. 773–434—4545 ir 630–910–6803.

NUO RUGSĖJO 7 D. TAUTINIŲ šokių grupė „Lietuvos vyčiai" kviečia visus jaunus šokėjus įsijungti į šokio sūkurį. Vaikų (nuo 8 m. iki 12 m.) grupės repeticijos vyksta trečiadieniais, 6:30 – 7:30 v.v. Pasaulio lietuvių centre, 14911 127th Street, Lemont, apatinėje salėje–valgykloje. Ypatingai laukiame vyrų. Jaunių (nuo 13 iki 18 m.) grupė repetuoja trečiadieniais, 7:30 – 9 v.v. PLC, Lemont, apatinėje salėje, tuoj pat po vaikų repeticijos. Kviečiame visus norinčius šokti ir bendrauti lietuvių jaunimo tarpe. Informacija teikiama tel. 630–243–8113.

ŠV. KAZIMIERO KONGREGACIJOS seserys maloniai kviečia visus dalyvauti šv. Mišiose ir pasimelsti, kad kongregacijos įsteigėja Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta palaimintąja. Mišios bus šį šeštadienį, rugsėjo 3 d., 9:30 v.r., seselių motiniškame name, 2601 West Marquette Road, Chicago. Mišias aukos kunigas Michael Sullivan, OFM, St. Clare of Montefalco parapijos klebonas. Prašome dalyvauti. Įėjimas tik per priekines duris.

Šios nuotraukos bus knygoje „Lietuvių židinių pėdsakai Amerikoje"

„Motina su kūdikiu".
Eleonoros Mačiulionienės keramikos darbas.
Nekaltos Marijos Prasidėjimo seserų kongregacijos vienuolyno Putnam, CT, nuosavybė.

Nekaltos Marijos Prasidėjimo seserų kongregacijos vienuolynas Putnam, CT.

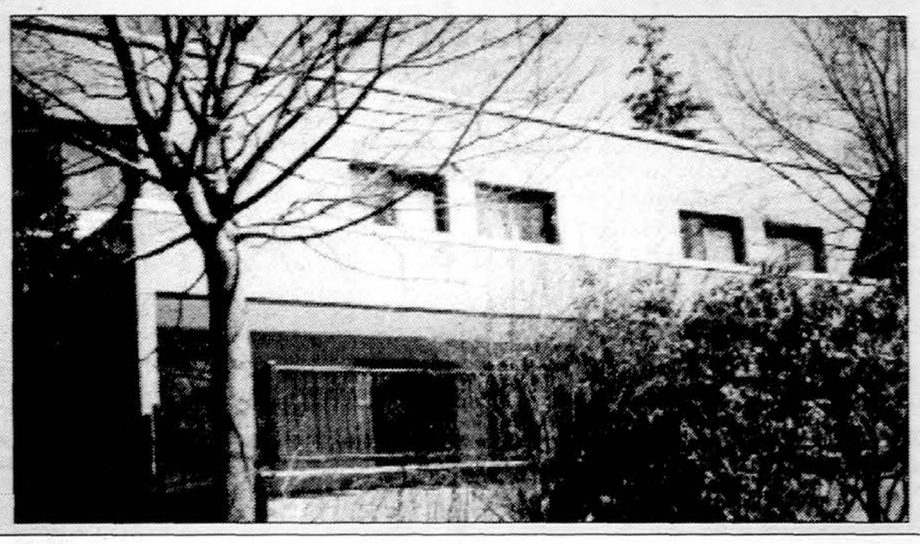

„Draugo" knygynėlyje

VINCAS AURYLA

„LIETUVIŲ EGZODO VAIKŲ IR JAUNIMO LITERATŪRA 1945–1990"

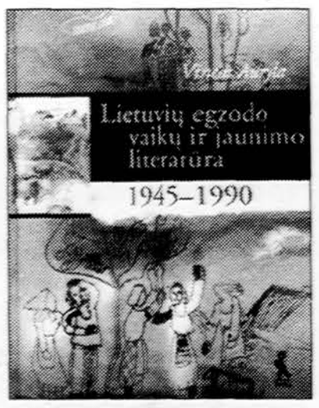

Šioje knygoje nagrinėjama egzodo poezija ir dramaturgija. Leidinyje pateikiama rašytojų, 1045–1990 m. išleidusių bent po vieną knygelę vaikams arba pjesių, kurios buvo vaidintos, kūryba. Tarp jų daug žymių vyresniosios kartos autorių: poetai B. Brazdžionis, B. Pūkelevičiūtė, L. Žitkevičius, P. Babickas, S. Džiugas, S. Petersonienė, Alė Rūta ir kiti. Ypač gausi vaikų ir jaunimo dramaturgija – pateikiama A. Rūko, Alės Rūtos, J. ir A. Mekų, A. Landsbergio ir daugelio kitų autorių kūryba.

Taip pat pateikiama glaustų bibliografinių žinių apie kiekvieną rašytoją, jų kūrybą, nurodomi šaltiniai, iš kurių imti antologijos tekstai, įdėta egzodo dailininkų iliustracijų. Antologija yra universalios paskirties: ji bus naudinga literatūrą studijuojančiam jaunimui, kultūros darbuotojams, pedagogams, tėvams ir patiems vaikams, ypač paaugliams bei jaunimui.

Knygos kaina 15 dol. pridedant 9 proc. užsisakantiems IL valstijoje. Knygos persiuntimo kaina 5 dol., o už kiekvieną papildomą knygą 1 dol. mokestis. „Draugo" knygynėlio adresas: 4545 West 63rd Street, IL 60629. Telefonas pasitėiravimui 773–585–9500.

Skelbimas

• **Amerikos lietuvių radijas,** vad. Anatolijus Šlutas — kiekvieną sekmadienį 7 v.r. per WCEV 14.50 AM. **Tel. 773-847-4903,** adresas 4459 S. Francisco, Chicago, IL 60632.

Balzeko lietuvių kultūros muziejuje rodomas meninis filmas „Sadūto tūto"

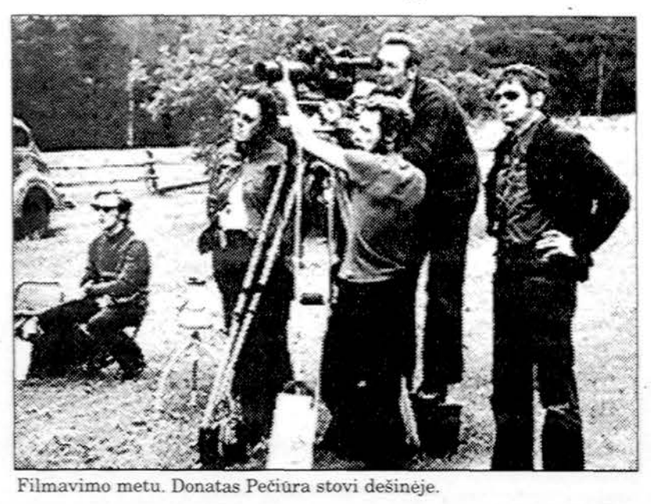

Filmavimo metu. Donatas Pečiūra stovi dešinėje.

Rugsėjo 18 d., sekmadienį, 2 v.p.p. Balzeko lietuvių kultūros muziejus kviečia pažiūrėti meninį filmą, kurį pristatys žinomas kino operatorius bei fotografas, Lietuvos Valstybinės premijos laureatas, Lietuvos nusipelnęs meno veikėjas Donatas Pečiūra.

Filmas „Sadūto tūto" gvildena amžiną menininko santykio su visuomene problemą. Jis žavi puikiai nufilmuotais Lietuvos gamtos vaizdais, aktorių Juozo Budraičio, Regimanto Adomaičio, Broniaus Babkausko, Eugenijos Pleškytės vaidyba.

Donatas Pečiūra 1960 m. baigė Kinematografijos institutą Maskvoje ir nuo to laiko Lietuvos kino studijoje bei televizijoje nufilmavo 22 kino juostas: „Kai aš mažas buvau" (1968), „Maža išpažintis" (1972), „Sadūto tūto" (1974), „Sodybų tuštėjimo metas" (1976), „Velnio sėkla" (1979), „Faktas" (1980), „Atsiprašau" (1982), „Jo žmonos išpažintis" (1983), „Vilkolakio pėdsakai" (1986), „Savaitgalis pragare" (1988).

Filmas bus rodomas nemokamai.
Muziejaus adresas: 6500 S. Pulaski Rd., Čikaga.
Muziejus atidarytas kasdien nuo 10 v.r. iki 4 v.p.p.
Telefonas pasiteiravimui 773–582–6500.

„Draugas" kviečia
visus savo skaitytojus ir rėmėjus
į kasmetinį „Draugo" pokylį,
kuris įvyks spalio 16 d., 4 v.p.p.
„Paradise" pokylių salėje,
9220 S. Harlem Ave., Bridgeview, IL.
Pokylio meninę programą atliks
„Retro" kolektyvas iš Los Angeles, CA.
Bilietus galite įsigyti „Draugo" administracijoje.
Adresas: 4545 West 63rd Street, Chicago, IL 60629,
tel. 773-585-9500.

First — Personal Bank
KVIEČIAME VISUS Į ČIKAGOS SKYRIAUS 5-ių METŲ SUKAKTUVIŲ ŠVENTĘ
Kur?
6162 South Archer Avenue
Kada?
Šeštadienį, rugsėjo 10 d.,
nuo 9 val. ryto iki 1 val. p.p.

Kodėl?
• Laimėti $500, $250 ir $100
• Pasivaišinti banko vadovų keptomis dešrelėmis
• Pasiklausyti „gyvos" muzikos
• Gauti dovanų
• Vaikučių džiaugsmui — klounas, veidų tatuiruotės, balionai, laimėjimai
• Pabendrauti su banko tarnautojais ir vadovybe
EQUAL HOUSING LENDER
Iki malonaus pasimatymo!
Dėl platesnės informacijos,
skambinkite Rūtai Staniulienei: 630-257-1400

„Draugo" gegužinė ĮVYKS
spalio 2 d., sekmadienį. Pradžia 11:30 v.ryto.
„Draugo" skaitytojų ir visų, apsilankysiančių gegužinėje, laukia nuostabi programa, kurią atliks Adomo Daugirdo vadovaujama **grupė „Vėjelis"**.
Vaikams ruošiama daug žaidimų ir konkursų.
Vyks knygų mugė.
Šokiams gros A. Barniškio vadovaujama grupė.
Vyks loterija.
Gegužinė, kaip visuomet, bus
tėvų marijonų sodelyje:
4545 WEST 63RD STREET, CHICAGO IL 60629.